

ΥΠΕΡΑΣΠΙΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΤΟΜΩΝ ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙΣ;

GREEK

DAN CHRISTIAN GHATTAS

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

**ΥΠΕΡΑΣΠΙΖΟΝΤΑΣ
ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΤΟΜΩΝ
ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΣ
ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙΣ;**

DAN CHRISTIAN GHATTAS

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

Rue du Trône/Troonstraat 60
1050 Brussels
Belgium
Telephone: + 32 2 609 54 10, Fax: + 32 2 609 54 19
www.ilga-europe.org

Organisation Intersex International Europe e. V. / OII Europe
Postfach 30 41 37
D-10756 Berlin
Germany
www.oii europe.org

French version funded by Heinrich-Böll-Stiftung
www.boell.de

Design & layout: S. Beneš • www.benswerk.wordpress.com

Original English version funded by the European Union

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

9

ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

19

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

25

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ;

29

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

33

ΠΗΓΕΣ

Η ILGA-EUROPE

Ευρωπαϊκό Τμήμα της International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association (ILGA)- είναι μια διεθνής μη κυβερνητική οργάνωση ομπρέλα, που συγκεντρώνει πάνω από 400 οργανώσεις από 45 ευρωπαϊκές χώρες. Η ίδια η ILGA δημιουργήθηκε το 1978. Η ILGA-Europe ιδρύθηκε ως ξεχωριστό τμήμα της ILGA και ως ανεξάρτητο νομικό πρόσωπο το 1996. Το όραμά μας είναι ένας κόσμος όπου η αξιοπρέπεια, οι ελευθερίες και η πλήρης απόλαυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προστατεύονται και διασφαλίζονται για όλους τους ανθρώπους, ανεξάρτητα από (πραγματικό ή αντιληπτό) σεξουαλικό προσανατολισμό, ταυτότητα φύλου τους, έκφραση φύλου και ίντερσεξ κατάσταση.

ΟΙ ΔΥΟ ΒΑΣΙΚΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ILGA-EUROPE ΕΙΝΑΙ:

- 1. η υποστήριξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων** και της ισότητας για τα ΛΟΑΤΙ άτομα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, πριν από οργανισμούς όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο της Ευρώπης και ο Οργανισμός για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (OSCE) και συγκεκριμένα σχετικά με το άσυλο, τα εγκλήματα και τη ρητορική μίσους, την εκπαίδευση, την απασχόληση, την οικογένεια, την ελευθερία του συνέρχεσθαι, του συνεταιρίζεσθαι και της έκφρασης, την υγεία, τη νομική αναγνώριση ταυτότητας φύλου και τη σωματική ακεραιότητα.
- 2. η ενίσχυση του ευρωπαϊκού ΛΟΑΤΙ κινήματος** με την παροχή εκπαίδευσης και υποστήριξης στις οργανώσεις-μέλη του και σε άλλες ΛΟΑΤΙ ομάδες πάνω σε θέματα υποστήριξης, χρηματοδότησης, οργανωτικής ανάπτυξης και επικοινωνιακής στρατηγικής και πολλά άλλα.

Η OII EUROPE

(Organisation Intersex International Europe) είναι η οργάνωση ομπρέλα των ευρωπαϊκών οργανώσεων ίντερσεξ με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ιδρύθηκε την Παγκόσμια Ημέρα Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (10 Δεκεμβρίου) κατά τη διάρκεια του 2ου Intersex Forum στη Στοκχόλμη το 2012.

Η OII Europe εργάζεται για την προστασία και την πλήρη εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ ανθρώπων στην Ευρώπη και παγκοσμίως. Η OII Europe προσφέρει ειδικές γνώσεις για τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ ανθρώπων στους θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Εθνών. Επίσης, παρέχει εκπαίδευση και πληροφορίες σε φορείς χάραξης πολιτικής, ΜΚΟ και το ευρύ κοινό σχετικά με την κατάσταση διαβίωσης των ίντερσεξ ανθρώπων και τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αντιμετωπίζουν. Η OII Europe χτίζει ένα δυνατό ευρωπαϊκό κίνημα, προσεγγίζοντας ίντερσεξ άτομα, ακτιβιστές και οργανώσεις σε όλη την Ευρώπη και βοηθώντας τους να υποστηρίξουν τα δικαιώματα των ίντερσεξ ανθρώπων.

Η OII Europe είναι αυτόνομη θυγατρική της Organisation Intersex International (OII), ενός αποκεντρωμένου παγκόσμιου δικτύου ίντερσεξ οργανώσεων για τα άτομα. Η OII ιδρύθηκε το 2003 και έκτοτε λειτουργεί μέσω των εθνικών της ομάδων σε όλες τις περιοχές του κόσμου.

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ,

Από τα μέσα της δεκαετίας του '90, ένας διαρκώς αυξανόμενος αριθμός ίντερσεξ ανθρώπων στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο βρήκαν την απαιτούμενη δύναμη να υψώσουν τις φωνές τους και να καταγγείλουν τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που υφίστανται τα ίντερσεξ άτομα. Για να συμβεί αυτό, έπρεπε να ξεπεράσουν τη μυστικότητα, την ντροπή, την παθολογικοποίηση ή την αυτό-παθολογικοποίηση και την τεράστια άγνοια της κοινωνίας σχετικά με τα προβλήματα (ή ακόμα και την ύπαρξη καθαυτή) των ίντερσεξ ανθρώπων. Τέτοιες προκλήσεις ήταν –και ακόμα είναι– δύσκολο να ξεπεραστούν.

Όμως ο κόσμος αλλάζει. Το 2015 ήταν σημείο καμπής για την Ευρώπη, με τη Μάλτα να γίνεται την 1η Απριλίου η πρώτη χώρα στον κόσμο που προστατεύει τη φυσική αυτονομία και τη σεξουαλική ακεραιότητα των ίντερσεξ ανθρώπων βάσει «χαρακτηριστικών φύλου». Η Μάλτα και η Ελλάδα (από τις 24 Δεκεμβρίου) έγιναν οι πρώτες χώρες στην Ευρώπη που προστατεύουν ρητά τους ίντερσεξ ανθρώπους από τις διακρίσεις.

Το 2015 ήταν επίσης η χρονιά που εκδόθηκαν δυο έγγραφα-ορόσημα: Ο Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης εξέδωσε την έκθεση «Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ίντερσεξ Άτομα» (Human Rights and Intersex People) και ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ειδικό έγγραφο «Η Κατάσταση των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων των Ίντερσεξ Ατόμων» (The fundamental rights situation of intersex people). Και τα δύο έγγραφα επιβεβαιώνουν ότι θεραπείες «κανονικοποίησης» του βιολογικού φύλου εξακολουθούν να εφαρμόζονται χωρίς συναίνεση σε όλη την Ευρώπη.

Ο ακρογωνιαίος λίθος της αποτελεσματικής υποστήριξης είναι η γνώση. Αν θέλετε να ενημερωθείτε πώς μπορείτε να εργαστείτε για την αλλαγή ο οδηγός αυτός θα σας βοηθήσει. Θα εξηγήσει τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ίντερσεξ άνθρωποι σε διαφορετικά πεδία της ζωής, θα εκθέσει τα ίντερσεξ αιτήματα, θα δώσει πληροφορίες για τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις, καθώς και συμβουλές για το πώς να γίνετε εξαιρετικοί σύμμαχοι των ίντερσεξ ανθρώπων.

Ευχαριστούμε την ILGA Europe που κατέστησε εφικτό αυτόν τον οδηγό και για την συνεπή και την αφοσιωμένη υποστήριξη στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ ατόμων. Ευχαριστούμε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την για την παροχή των απαιτούμενων πόρων για την ανάληψη αυτού του έργου.

Dan Christian Ghattas,

Miriam van der Have

Συμπρόεδροι της OII Europe

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ,

Χάρη στη θαρραλέα και αφοσιωμένη δουλειά ίντερσεξ ακτιβιστών απ' όλη τη Ευρώπη, η σιωπή και η φτωχή πληροφόρηση του κοινού που νωρίτερα περιέβαλλε τα ίντερσεξ ζητήματα, αντικαθίστανται από το αυξημένο ενδιαφέρον συμμάχων ΜΚΟ και φορέων χάραξης πολιτικής, περισσότερη κάλυψη από τα ΜΜΕ και δυνατές πολιτικές δηλώσεις.

Όταν ο κόσμος ενημερώνεται για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τα βιώματα των ίντερσεξ ανθρώπων, η πρώτη του αντίδραση είναι να ρωτήσει: Πώς μπορώ να γίνω σύμμαχος των ίντερσεξ ανθρώπων; Τι μπορώ να κάνω;

Από τότε που προσθέσαμε το «I» στην αποστολή μας το 2008 και συνδιοργανώσαμε το πρώτο Ευρωπαϊκό Intersex Forum το 2011, εμείς, στην ILGA-Europe, απευθύναμε στους εαυτούς μας τα ίδια ερωτήματα. Περάσαμε μέσα από μια μεγάλη διαδικασία μάθησης και δημιουργίας σχέσης με την OII-Europe. Αυτή η διαδικασία μάθησης ενδυναμώθηκε από το ετήσιο Intersex Forum, τις συνεχιζόμενες επαφές με ίντερσεξ ακτιβιστές και την εκπαίδευση του προσωπικού της ILGA-Europe και των οργανώσεων μελών. Και ακόμα μαθαίνουμε καθημερινά.

Στη διάρκεια της χρονιάς, είδαμε ένα αυξανόμενο ενδιαφέρον για τα ίντερσεξ ζητήματα από πλήθος ιδρυμάτων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, από φορείς για την ισότητα, από πολιτικούς, επαγγελματίες υγείας, εκπαιδευτικούς, ΜΚΟ και φυσικά από ΛΟΑΤ ακτιβιστές. Μας ενθαρρύνει η προθυμία τους να μας ακολουθήσουν σε αυτήν την προσπάθεια απόκτησης γνώσης για τα ίντερσεξ θέματα και με αυτόν τον τρόπο να γίνουν ισχυροί σύμμαχοι στον αγώνα για τα ίντερσεξ ανθρώπινα δικαιώματα. Ελπίζουμε αυτός ο οδηγός να βοηθήσει στην πληροφόρηση όλων των συμμάχων μας και να γίνει εφελτήριο για πολλές συζητήσεις.

Το ίντερσεξ ζητήμα έγινε αναπόσπαστο κομμάτι του έργου μας για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τώρα θα θέλαμε να σας ενθαρρύνουμε να το συμπεριλάβετε και στις δικές σας προσπάθειες για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Evelyne Paradis

Εκτελεστική Διευθύντρια της ILGA-Europe

INTERΣΕΞ
ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΝΘΡΩΠΟΙ;

Οι ίντερσεξ άνθρωποι γεννιούνται με χαρακτηριστικά φύλου (όπως χρωμοσώματα, γεννητικά όργανα ή και ορμονική δομή) που δεν ανήκουν αυστηρά στην αρσενική ή θηλυκή κατηγορία ή ανήκουν και στις δύο κατηγορίες ταυτόχρονα. Συχνά οι γιατροί συμβουλεύουν τους γονείς να προβούν σε χειρουργικές και άλλες ιατρικές παρεμβάσεις στα ίντερσεξ νεογέννητα και παιδιά, ώστε να κάνουν το σώμα τους να συμμορφωθεί (φαινομενικά) με τα ανδρικά ή τα γυναικεία χαρακτηριστικά. Στις περισσότερες περιπτώσεις, τέτοιες παρεμβάσεις δεν είναι ιατρικά απαραίτητες και μπορεί να έχουν εξαιρετικά αρνητικές συνέπειες στα ίντερσεξ παιδιά καθώς μεγαλώνουν.

Ο όρος “intersex” αντιπροσωπεύει το φάσμα της ποικιλομορφίας των χαρακτηριστικών φύλου που φυσιολογικά εμφανίζεται μέσα στο ανθρώπινο είδος. Επίσης, ο όρος δηλώνει την παραδοχή του φυσικού γεγονότος ότι το βιολογικό φύλο είναι ένα φάσμα και οι άνθρωποι με ποικιλομορφία χαρακτηριστικών φύλου, πέραν του αρσενικού και του θηλυκού, όντως υπάρχουν.

Ιστορικά, ο όρος “intersex” χρησιμοποιήθηκε να ήταν μία διαταραχή που χρειαζόταν ιατρική παρέμβαση για να «διορθωθεί». Τις δύο τελευταίες δεκαετίες, ο όρος επαναπλαισιώθηκε και καθιερώθηκε από τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ ατόμων και των οργανώσεων τους ως όρος ομπρέλα με τα ανθρώπινα δικαιώματα στην βάση του.

Τα χαρακτηριστικά του φύλου μας είναι καθορισμένα από τη γέννησή μας, είτε είμαστε ίντερσεξ είτε όχι. Ωστόσο, το γεγονός ότι κάποιοι έχουν ίντερσεξ σώματα μπορεί να γίνει εμφανές σε διαφορετικά στάδια της ζωής τους: στη γέννηση, κατά την παιδική ηλικία, στην εφηβεία ή ακόμα και στην ενήλικη ζωή. Ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις της ζωής του και τον βαθμό που αποτελεί ταμπού στο περιβάλλον του, ένα άτομο μπορεί να μάθει ότι έχει ίντερσεξ σώμα σε πολύ μικρή ηλικία ή αργότερα στη ζωή του. Μερικοί ίντερσεξ άνθρωποι δεν το ανακαλύπτουν καθόλου στη διάρκεια της ζωής τους.

ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΣΗΜΕΡΑ;

Σε έναν κόσμο όπου η συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων και των κυβερνήσεων γνωρίζουν και αποδέχονται μόνον δύο βιολογικά φύλα («αρσενικό» και «θηλυκό») η ύπαρξη των ίντερσεξ ανθρώπων και των σωμάτων τους δεν αναγνωρίζεται. Αντιθέτως, υγιή ίντερσεξ σώματα θεωρούνται «ιατρικό πρόβλημα» και μια «ψυχο-κοινωνική έκτακτη ανάγκη» που πρέπει να διορθωθεί χειρουργικά, ορμονικά, ή με άλλα ιατρικά και μερικές φορές ψυχολογικά μέσα.

Σύμφωνα με μια πρωτοποριακή έκθεση του 2015 του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) για την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ίντερσεξ ανθρώπων, επεμβάσεις «κανονικοποίησης» σε ίντερσεξ παιδιά πραγματοποιούνται σε τουλάχιστον 21 Κράτη Μέλη. Η κατάσταση αυτή αντανakλάται σε όλο τον κόσμο.

¹ Ladee-Levy JV.: Ambiguous genitalia as a psychosocial emergency In: Z Kinderchir. 1984 Jun;39(3):178-81.

² Σε 8 κράτη μέλη, ένας νόμιμος εκπρόσωπος μπορεί να συναινέσει σε επεμβάσεις «κανονικοποίησης» φύλου ακόμα κι αν το ανήλικο άτομο είναι αρκετά μεγάλο για να αποφασίσει. European Union Agency for Fundamental Rights: FRA Focus Paper. The Fundamental Rights Situation of Intersex People. Vienna 2015, p. 1.

³ Dan Christian Ghattas: Human Rights between the sexes. A preliminary study on the life situations of inter* individuals. Ed. by Heinrich Böll Foundation. Berlin 2013.

ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΕΙΣΑΙ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΣΗΜΕΡΑ;

ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥΣ – ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ:

Σε ολόκληρη την Ευρώπη, οι ίντερσεξ άνθρωποι αντιμετωπίζουν παθολογικοποίηση και ακραίες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους. Επειδή το να είναι κανείς ίντερσεξ αντιμετωπίζεται, από μόνο του, σαν διαταραχή, όταν η προ-εμφυτευτική διάγνωση ή ο προγεννητικός έλεγχος εμφανίσουν πιθανότητα ποικιλομορφίας των χαρακτηριστικών φύλου στα έμβρυα και τα κνήματα, μπορεί να τερματιστεί η περαιτέρω ανάπτυξή τους. Σε άλλες περιπτώσεις χορηγείται προγεννητικά φαρμακευτική αγωγή υψηλού κινδύνου - εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων (δεξαμεθαζόνη).

Μετά τη γέννηση, ως παιδιά, έφηβοι και ενήλικες, οι ίντερσεξ άνθρωποι αντιμετωπίζουν παραβιάσεις της σωματικής τους ακεραιότητας, που περιλαμβάνουν ιατρικές παρεμβάσεις χωρίς προσωπική, πρότερη, επίμονη και πλήρως ενημερωμένη συναίνεση. Αυτό μπορεί να προκαλέσει ψυχολογικό τραύμα καθώς και σοβαρές σωματικές βλάβες, που κυμαίνονται από επώδυνες ουλές στους ιστούς ή απώλεια αίσθησης έως οστεοπόρωση και ουρηθρικά θέματα. Τα ίντερσεξ παιδιά αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο μιας διαταραγμένης οικογενειακής ζωής εξαιτίας του ταμπού και της ιατρικοποίησης. Επίσης, έχουν πιθανότητες να εγκαταλείψουν το σχολείο,

εξαιτίας των επιπτώσεων της φαρμακευτικής αγωγής και σχολικού εκφοβισμού.

Τα ενήλικα ίντερσεξ άτομα μπορεί να δυσκολεύονται να βρουν δουλειά λόγω ελλιπούς εκπαίδευσης, σωματικών προβλημάτων ή έλλειψης αυτοεκτίμησης, που προκαλείται από το κοινωνικό στίγμα. Έχει αναφερθεί μεγαλύτερος κίνδυνος φτώχειας λόγω ελλιπούς εκπαίδευσης, ως αποτέλεσμα της παθολογικοποίησης και του σχετικού τραύματος. Σε κάθε ηλικία, οι ίντερσεξ άνθρωποι μπορεί να αντιμετωπίσουν στίγμα, θεσμικές και λεκτικές διακρίσεις, παρενόχληση, έλλειψη επαρκούς ιατρικής φροντίδας, έλλειψη πρόσβασης σε αναγκαία φαρμακευτική αγωγή, έλλειψη νομικής αναγνώρισης και την έλλειψη ορατότητας των σωμάτων τους στην κοινωνία μας.

Όταν γερνούν, όπως και όλοι οι άλλοι άνθρωποι, οι ίντερσεξ χρειάζονται να βασίζονται περισσότερο στον τομέα της υγείας. Ωστόσο, επειδή έχουν υποβληθεί σε τραυματικές θεραπείες στο παρελθόν, η εξάρτησή τους από τις ιατρικές υπηρεσίες αποτελεί δοκιμασία γι' αυτούς. Επιπλέον, υπάρχει ελάχιστη ενημέρωση για το πώς μπορεί να έχει επηρεαστεί η υγεία τους από τις θεραπείες που λάμβαναν στο μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους.

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΣΕ ΙΑΤΡΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ

Η πρόσβαση στην γενική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη συχνά υπονομεύεται λόγω προκαταλήψεων των επαγγελματιών υγείας και των πολιτικών αποζημίωσης των εταιρειών ασφάλισης υγείας. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα εκεί όπου η πρόσβαση σε συγκεκριμένες υπηρεσίες (π.χ. διαθεσιμότητα προληπτικών ελέγχων για ορισμένες καταστάσεις ή γενικές υπηρεσίες υγείας) συνδέεται με το βιολογικό και το κοινωνικό φύλο του ατόμου που αναζητά την υπηρεσία ή οπουδήποτε το ιατρικό ιστορικό του ατόμου είναι σημαντικό (π.χ. ασφάλεια ζωής, ιδιωτική ασφάλεια υγείας, ασφάλιση για αναπηρία λόγω αδυναμίας εξάσκησης επαγγέλματος).

Η δυσπιστία, οι προκαταλήψεις και η αποστροφή που εκφράζονται από το προσωπικό υγείας μπορεί να οδηγήσουν τους ίντερσεξ ανθρώπους να αποφύγουν να αναζητήσουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Μπορεί επίσης να οδηγήσουν τους επαγγελματίες υγείας να αρνηθούν την πρόσβαση των ίντερσεξ ανθρώπων σε υπηρεσίες υγείας. Τέτοια περιστατικά έχουν αναφερθεί στην ΟΙΕ Ευρώπη και στις οργανώσεις μέλη της από όλη την Ευρώπη. Σε αντίθεση με τις συνήθεις ιατρικές συμβουλές, η

πραγματοποίηση επέμβαση επαναπροσδιορισμού φύλου δε βοηθά τους ίντερσεξ ανθρώπους να αποφύγουν αυτά τα εμπόδια ως προς τις υπηρεσίες υγείας αργότερα στη ζωή τους: τέτοια περιστατικά έχουν αναφερθεί τόσο από ίντερσεξ άτομα που έχουν κάνει επέμβαση όσο και από αυτά που δεν έχουν κάνει.

Τα ίντερσεξ άτομα έχουν αναφέρουν επανειλημμένα σωματική και ψυχολογική κακοποίηση από το ιατρικό προσωπικό (π.χ. μη συναινετική εξέταση, χρήση εργαλείων εξέτασης με τραχύτητα ή κατηγορίες προς τα ίντερσεξ άτομα ότι επίτηδες δε συνεργάζονται όταν τα σώματά τους δεν επιτρέπουν την πραγματοποίηση μιας παραδοσιακής εξέτασης).

Άλλα κοινά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι ίντερσεξ άνθρωποι στην Ευρώπη είναι η έλλειψη πρόσβασης σε ορμονικά υποκατάστατα (έπειτα από χειρουργική αφαίρεση οργάνων παραγωγής ορμόνης) ή ορμονικά υποκατάστατα που δεν ταιριάζουν στις πραγματικές ανάγκες του σώματος του ατόμου (και αντίθετα στοχεύουν στην επιβολή του αποδοθέντος αρσενικού ή θηλυκού φύλου).

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα τα προβλήματα για τα ίντερσεξ άτομα μπορεί να υπάρχουν από νωρίς. Καταρχήν, οι ίντερσεξ άνθρωποι δεν περιλαμβάνονται εποικοδομητικά σε κανένα πρόγραμμα σπουδών. Τις περισσότερες φορές δεν αναφέρονται καν. Όταν αναφέρονται αντιμετωπίζονται ως φανταστικά μυθολογικά πλάσματα (ερμαφρόδιτοι), ως εκτρωματικά παραδείγματα ή με οπτική παθολογικοποίησης τρόπο (σε κείμενα βιολογίας, ιατρικά εγχειρίδια ή εγκυκλοπαίδειες).

Επιπλέον, η σεξουαλική αγωγή δεν αναφέρεται στην ύπαρξή τους ή στο σωματικό τους βίωμα. Αντίθετα, τείνει να διαιωνίζει την αντίληψη πως υπάρχουν μόνον δύο βιολογικά φύλα. Αυτές οι εμπειρίες αυξάνουν το αίσθημα της ντροπής, της μυστικότητας, της ανυπαρξίας ή της αίσθησης πως το άτομο είναι μια απάτη σε πολύ ευαίσθητη ηλικία.

Επιπλέον, οι ίντερσεξ μαθητές ίσως αντιμετωπίσουν ευθεία στοχοποίηση και διακρίσεις στο σχολείο και στη μετέπειτα εκπαίδευση εάν η έκφραση φύλου τους, το ανάστημά τους ή άλλα στοιχεία της εμφάνισής τους δε συμμορφώνονται με την αρσενική ή θηλυκή νόρμα. Ίντερσεξ άτομα έχουν αναφέρει ότι εκφοβισμό στο σχολείο βάσει αυτών (π.χ. χρήση υποτιμητικής γλώσσας, ψυχολογική και σωματική βία). Τα μέρη όπου το σώμα γίνεται ορατό στους άλλους, όπως τουαλέτες και αποδυτήρια, είναι κοινές περιοχές άγχους και καταγεγραμμένης παρενόχλησης, ανεξάρτητα από το αν το ίντερσεξ άτομο έχει υποστεί τη λεγόμενη εγχείρηση «κανονικοποίησης» ή όχι.

Σε ένα ακόμα πιο ανησυχητικό επίπεδο, τα ίντερσεξ άτομα αντιμετωπίζουν και εκπαιδευτικά προβλήματα που συνδέονται άμεσα με την παραβίαση της σωματικής τους ακεραιότητας. Οι περισσότερες χειρουργικές επεμβάσεις, οι οποίες γίνονται σε πολύ μικρή ηλικία, οδηγούν σε αρκετές συμπληρωματικές εγχειρήσεις στη διάρκεια των ετών. Συχνά οι επεμβάσεις αυτές πραγματοποιούνται στη διάρκεια των σχολικών διακοπών, σε βάρος της ανάγκης του παιδιού για χαλάρωση και διασκέδαση. Μερικά παιδιά εγκαταλείπουν το σχολείο ως αποτέλεσμα αυτής της μακρόχρονης διαδικασίας ανάρρωσης. Ανεπιθύμητη ορμονοθεραπεία, στην παιδική ή την εφηβική ηλικία, με στόχο τη μεταβολή του σώματος προς το αποδοθέν φύλο αναφέρεται επίσης ότι συνδέεται με μείωση των σχολικών επιδόσεων.

Αυτή η σωματική και η ψυχολογική πίεση συχνά εμποδίζει τα ίντερσεξ άτομα να αναπτύξουν όλες τις δυνατότητες τους και οδηγεί σε σχολική αποτυχία στο σχολείο. Σαν αποτέλεσμα, αυτά τα παιδιά και νεαρά ενήλικα άτομα αντιμετωπίζουν σημαντικές δυσκολίες στην απόκτηση τίτλων ανωτέρων σπουδών και κινδυνεύουν να ζήσουν σε συνθήκες φτώχειας όταν μεγαλώσουν. Οι ίντερσεξ άνθρωποι που καταφέρνουν να επιτύχουν ανώτερη εκπαίδευση συνεχίζουν να παλεύουν ταυτόχρονα με τις συνδυασμένες επιπτώσεις των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αντιμετώπισαν και των διακρίσεων που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν ως ενήλικες.

ΟΙ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΠΟΥΝ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Μία πρόσφατη έρευνα στην Αυστραλία που συγκέντρωσε δεδομένα για 272 ίντερσεξ άτομα, ηλικίας 16-85+, έδειξε ότι μόνο το ένα τέταρτο των συμμετεχόντων αξιολόγησαν τη συνολική εμπειρία τους στο σχολείο θετικά. Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων (92%) δε φοίτησε σε σχολείο με συμπεριληπτική εφηβική/σεξουαλική αγωγή. Συνολικά, το 18% των ανθρώπων με

ποικιλομορφία χαρακτηριστικών φύλου έλαβαν μόνον πρωτοβάθμια εκπαίδευση (συγκριτικά με το 2% του γενικού πληθυσμού της Αυστραλίας). Πολλοί συμμετέχοντες (66%) είχαν βιώσει διακρίσεις που κυμαίνονταν από έμμεση έως άμεση λεκτική, σωματική ή άλλη κακοποιητική διάκριση. Οι κίνδυνοι κατά της ευημερίας που αναφέρθηκαν ήταν υψηλοί.

⁵ UNESCO TH/DOC/HP2/15/042, p. 38, <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002354/235414e.pdf>

⁶ Αδημοσίευτες συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν από το πρότζεκτ "Antidiskriminierungsarbeit und Empowerment für Inter*" με ίντερσεξ άτομα που ζουν στη Γερμανία. Μια σύνοψη των αποτελεσμάτων μπορείτε να δείτε στο https://interprojekt.files.wordpress.com/2015/09/interprojekt_konzept.pdf

ΕΡΓΑΣΙΑ

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ίντερσεξ άνθρωποι στο σχολείο συχνά συνεχίζονται στην επαγγελματική τους ζωή, διαιωνίζοντας το ταμπού, τη μυστικότητα και την ντροπή. Μπορεί να γίνουν θύματα άμεσης ή έμμεσης διάκρισης και παρενόχλησης εξαιτίας της φυσικής τους εμφάνισης ή της έκφρασης φύλου τους.

Όταν κάνουν αίτηση για δουλειά οι ίντερσεξ άνθρωποι ίσως χρειαστεί να εξηγήσουν τα κενά στην εκπαίδευσή τους ή στο επαγγελματικό βιογραφικό τους που προκύπτουν από τα χρονικά διαστήματα στα οποία νοσηλεύονταν ή από τις περιόδους που δεν ήταν σε θέση να εργαστούν λόγω κατάθλιψης ή τραύματος. Περσμένες και τρέχουσες θεραπείες έχουν αντίκτυπο στη σωματική και ψυχολογική ευημερία του ατόμου και μειώνουν άμεσα την ικανότητά του για εργασία.

Οι ιατρικοί έλεγχοι των υπαλλήλων μπορεί να είναι εξαιρετικά δύσκολοι για τους ίντερσεξ ανθρώπους. Ειδικά όταν ο υπεύθυνος γιατρός δεν είναι εκπαιδευμένος καθόλου σχετικά με την ύπαρξη των ίντερσεξ ανθρώπων ή θεωρεί πως οι ίντερσεξ άνθρωποι έχουν διαταραχή ανάπτυξης βιολογικού φύλου. Όταν υποβάλουν αίτηση για να εργαστούν σε κάποια επαγγέλματα (π.χ. αστυνομία, πυροσβεστική) αναφέρεται ότι ίντερσεξ άνθρωποι έχουν απορριφθεί λόγω της διάγνωσης τους για Διαταραχή Ανάπτυξης Φύλου (DSD) ή και των εγχειρήσεων στις οποίες έχουν υποβληθεί χωρίς τη συναίνεση τους.

Αφού διασφαλίσουν την εργασία, οι ίντερσεξ άνθρωποι έχουν αναφέρει αδιάκριτη περιέργεια για το σώμα τους από συναδέλφους. Κάποιοι ίντερσεξ άνθρωποι που τόλμησαν να ανοιχτούν σχετικά με το ίντερσεξ σώμα τους ανέφεραν δυσπιστία και απόρριψη από συναδέλφους και προϊστάμενους. Όπως ακριβώς και στην εκπαίδευση, η πίεση των διακρίσεων και του στιγματισμού οδηγεί σε υψηλότερο ποσοστό απουσιών, αυξάνοντας τον κίνδυνο οι ίντερσεξ άνθρωποι να χάσουν τη δουλειά τους.

Κάποιοι ίντερσεξ άνθρωποι περιήλθαν σε κατάσταση αναπηρίας εξαιτίας των σωματικών βλαβών που έχουν ως αποτέλεσμα μη συναινετικών εγχειρήσεων. Ανάλογα με τη χώρα, αυτή η κατάσταση μπορεί να προσφέρει κάποια προστασία, αλλά μπορεί επίσης να κοστίζει πρόσθετες διακρίσεις και στιγματισμό ως ΑμεΑ.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ

Οι ίντερσεξ άνθρωποι κινδυνεύουν από διακρίσεις όταν η εμφάνιση του κοινωνικού φύλου τους δεν ταιριάζει με τις κοινωνικές νόρμες των λεγόμενων αρσενικών και θηλυκών σωμάτων. Ως αποτέλεσμα, ίσως αντιμετωπίσουν παρενόχληση ή πρακτικές διακρίσεων σε όλους τους τομείς της ζωής, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε αγαθά (π.χ. φάρμακα, ρούχα, καλλυντικά) και υπηρεσίες (π.χ. γυμναστήρια, ξενοδοχεία, αεροπορικά εισιτήρια).

ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΚΥ- ΒΕΥΟΝΤΑΙ

Δικαίωμα στη ζωή, απαγόρευση βασανιστηρίων, απάνθρωπη και ταπεινωτική μεταχείριση, δικαίωμα στον αυτοπροσδιορισμό και στη σωματική ακεραιότητα, δικαίωμα στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή, μη διακριτική μεταχείριση, δικαίωμα σε αποτελεσματική θεραπεία, δικαίωμα στην πληροφόρηση, ελευθερία έκφρασης...

OII Australia, Pride in Diversity (2014): Employers' Guide to Intersex Inclusion, p. 17. <https://oii.org.au/wp-content/uploads/key/Employer-Guide-Intersex-Inclusion.pdf>

(8) OII Australie, Fierté dans la Diversité (2014) : Guide à l'usage des employeurs pour l'inclusion des Intersexes, p.17. <https://oii.org.au/wp-content/uploads/key/Employer-Guide-Intersex-Inclusion.pdf>

(9) Institut Néerlandais des recherches Sociologiques : Living with intersex/DSD An exploratory study of the social situation of persons with intersex/DSD. Written by Jantine van Lisdonk. 2014, p.56.

ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Όσο μεγαλώνουν, τα ίντερσεξ άτομα ίσως ανακαλύψουν ότι το βιολογικό φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση με επίσημη καταχώριση (και συχνά μετά από ιατρικές θεραπευτικές αγωγές) δεν ταιριάζει με την ταυτότητα φύλου τους. Η διαδικασία που πρέπει να περάσουν τα άτομα για να πετύχουν την αναγνώριση του κοινωνικού φύλου τους ποικίλει πολύ μεταξύ των χωρών της Ευρώπης. Εφόσον η νομική αναγνώριση ταυτότητας φύλου είναι διαθέσιμη, η διαδικασία συχνά απαιτεί από τους ίντερσεξ ανθρώπους να δηλώσουν τους εαυτούς τους ως τρανς προκειμένου να αλλάξουν το δείκτη του κοινωνικού φύλου τους. Σε κάποιες χώρες οι απαιτήσεις για νομική αναγνώριση ταυτότητας φύλου μπορεί να αποτρέψουν τους ανθρώπους που έχουν ιατρική διάγνωση σχετική με ίντερσεξ κατάσταση να χρησιμοποιήσουν αυτές τις νομικές διαδικασίες, αφήνοντάς τους συχνότατα σε νομικό κενό.

ΤΙ ΘΕΛΟΥΝ ΟΙ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΝΘΡΩΠΟΙ;

Τα ομόφωνα αιτήματα του διεθνούς κινήματος ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ έχουν περιγραφεί στη Διακήρυξη της Μάλτας το 3ο International Intersex Forum το 2013. Η Διακήρυξη απαιτεί τον τερματισμό του ακρωτηριασμού και των πρακτικών «κανονικοποίησης», όπως εγχειρήσεις γεννητικών οργάνων, ψυχολογικές και άλλες θεραπείες. Αντ' αυτών, οι ίντερσεξ άνθρωποι πρέπει να ενδυναμώνονται ώστε να παίρνουν αποφάσεις μόνοι τους για ζητήματα που αφορούν τη σωματική ακεραιότητα, τη σωματική αυτονομία και τον αυτοπροσδιορισμό τους.

Πρακτικές όπως βρεφοκτονία και εξόντωση των ίντερσεξ ανθρώπων συμβαίνουν σε κάποια μέρη του κόσμου, αλλά όχι στην Ευρώπη. Ωστόσο, το γεγονός ότι στην Ευρώπη η παθολογικοποίηση των ίντερσεξ ανθρώπων οδηγεί αυξανόμενα σε προεμφυτευτική γενετική διάγνωση, προγενετικούς ελέγχους και θεραπείες και επιλεκτική έκτρωση των ίντερσεξ εμβρύων είναι ανησυχητικό. Αυτές οι κακοποιήσεις είναι άμεσο αποτέλεσμα της αντίληψης πως τα ίντερσεξ σώματα είναι διαταραγμένα. Ως εκ τούτου, η Διακήρυξη καλεί για την αποπαθολογικοποίηση της ποικιλομορφίας χαρακτηριστικών φύλου σε ιατρικές οδηγί-

ες, πρωτόκολλα και ταξινομήσεις, όπως στη Διεθνή Ταξινόμηση Νοσημάτων του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας.

Η Διακήρυξη της Μάλτας επίσης τονίζει πως η δημιουργία και η διευκόλυνση δημιουργίας υποστηρικτικών, ασφαλών και τιμητικών περιβαλλόντων για τα ίντερσεξ άτομα, της οικογένειάς τους και του περιβάλλοντος τους είναι καίριας σημασίας. Αυτό περιλαμβάνει τη θέσπιση νομοθεσίας που να προστατεύει το έδαφος των χαρακτηριστικών φύλου και να διασφαλίζει ότι οι ίντερσεξ άνθρωποι προστατεύονται διαθεματικά από τις διακρίσεις. Επίσης, σημαίνει διασφάλιση της παροχής όλων των ανθρωπίνων και πολιτικών δικαιωμάτων στους ίντερσεξ ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στο γάμο και στη δημιουργία οικογένειας και του δικαιώματος απόκτησης εγγράφων που αντανακλούν την ταυτότητα φύλου του ατόμου.

Σχετικά με την αδικία και τον πόνο που έχει προκληθεί στους ίντερσεξ ανθρώπους κατά το παρελθόν, η Διακήρυξη καλεί για παροχή επαρκούς αποζημίωσης, αποκατάσταση, πρόσβαση στη δικαιοσύνη και το δικαίωμα στην αλήθεια. Αυτό σημαίνει πως οι ίντερσεξ άνθρωποι πρέπει να έχουν το δικαίωμα για πλήρη πληροφόρηση και πρόσβαση στους ιατρικούς φακέλους και στο ιατρικό ιστορικό τους.

Η ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Δυστυχώς, η Ευρώπη δεν είναι ένα ασφαλές μέρος για τους ίντερσεξ ανθρώπους. Παρά την αυξανόμενη προσοχή που λαμβάνουν τα ίντερσεξ ζητήματα σε κάποιες χώρες, οι ίντερσεξ άνθρωποι έχουν παραμείνει κατά το πλείστον αόρατοι σε όλη την Ευρώπη. Επιπλέον, υπάρχει τεράστια έλλειψη μη παθολογικοποιημένης πληροφόρησης για την ίντερσεξ κατάσταση. Οι ίντερσεξ άνθρωποι κινδυνεύουν να θεωρούνται διαταραγμένοι σε όλες τις πτυχές της ζωής.

Εκτός από τη Μάλτα και την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου περί Ταυτότητας Φύλου, Έκφρασης Φύλου και Χαρακτηριστικών Φύλου της το 2015, καμία άλλη ευρωπαϊκή χώρα δεν έχει θεσπίσει παροχές για να διασφαλίσει την προστασία της σωματικής ακεραιότητας, της σωματικής αυτονομίας και του αυτοπροσδιορισμού των ίντερσεξ ατόμων.

(10) OII Europe (2015): Déclaration d'OII-Europe sur les Intersexe, le Handicap et la Convention Onusienne sur les Droits des Personnes Handicapées. http://oii europe.org/wp-content/uploads/2015/05/CRPD_2015_Statement_OII_Europe.pdf

(11) <http://oii europe.org/public-statement-by-the-third-international-intersex-forum/>

(12) Voyez également le rapport 'Problèmes Inter*' dans la Classification Internationale des Maladies' (2014), qui concerne la réforme de la CIM.

Η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της Μάλτας, που υιοθετήθηκε τον Απρίλιο του 2015, είναι επί του παρόντος το κορυφαίο παράδειγμα καλής πρακτικής παγκοσμίως ως προς τον τρόπο διασφάλισης της προστασίας των ίντερσεξ ατόμων. Η Πράξη παρέχει προστασία επί τη βάση των χαρακτηριστικών φύλου στη νομοθεσία περί ίσης μεταχείρισης και στις προβλέψεις του Ποινικού Κώδικα για τα εγκλήματα και τη ρητορική μίσους.

Είναι σημαντικό ότι το νομοσχέδιο απαγορεύει κάθε «ιατρική παρέμβαση που ως έχει ως κίνητρα κοινωνικούς παράγοντες, χωρίς τη συγκατάθεση του εμπλεκόμενου ατόμου». Επιπροσθέτως, ο νόμος επιβάλλει το δικαίωμα της πρόσβασης σε ψυχοκοινωνική υποστήριξη καθώς και σε αλληλοϋποστήριξη και επιτρέπει σε κάθε άτομο να έχει νόμιμη αναγνώριση της ταυτότητας φύλου του ή αλλαγή μέσω απλής διοικητικής διαδικασίας.

Η Ισλανδία εργάζεται πάνω σε νομοθεσία παρόμοια με αυτήν της Μάλτας. Προτείνει να συμπεριληφθεί η προστασία της σωματικής ακεραιότητας και του αυτοπροσδιορισμού ενός ατόμου επί τη βάση των χαρακτηριστικών φύλου. Σχεδιάζει επίσης να προσφέρει προστασία από εγκλήματα και ρητορική μίσους, καθώς και προστασία στον τομέα της απασχόλησης, των αγαθών και των υπηρεσιών και σε άλλους τομείς της ζωής επί τη βάση της ταυτότητας φύλου, της έκφρασης φύλου και των χαρακτηριστικών φύλου.

Η Νήσος Τζέρσεϊ υιοθέτησε ρυθμίσεις κατά των διακρίσεων το 2015, εισάγοντας την «κατάσταση ίντερσεξ» ως καλυπτόμενη από το νέο έδαφος προστασίας του «βιολογικού φύλου» στη Νομοθεσία Κατά των Διακρίσεων του Τζέρσεϊ το 2013¹³.

Η Χώρα των Βάσκων στην Ισπανία και η Σκωτία στο Ηνωμένο Βασίλειο έχουν κάνει τα πρώτα βήματα σε τοπικό επίπεδο προς την κατεύθυνση της ρητής προστασίας των ίντερσεξ ανθρώπων από διακρίσεις, αναφέροντας την ίντερσεξ κατάσταση στο πλαίσιο της ταυτότητας φύλου¹⁴. Κάποιες χώρες στην Ευρώπη καλύπτουν έμμεσα την ίντερσεξ κατάσταση στο πλαίσιο του κοινωνικού φύλου ή και της ταυτότητας φύλου¹⁵. Άλλες ευρωπαϊκές χώρες έχουν ανοιχτό κατάλογο βάσεων διακρίσεων, προσφέροντας τη βάση «άλλο», που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για να προστατεύσει τους ίντερσεξ ανθρώπους¹⁶. Ωστόσο, ελλείψει νομολογίας, το πεδίο αυτό

παραμένει αδοκίμαστο.

Λαμβάνοντας υπόψη την έλλειψη κοινωνικής και νομικής ορατότητας των ίντερσεξ ανθρώπων, της χρήσης της βάσης «άλλο» με αυτόν τον τρόπο πρέπει να προηγηθεί ή ενημέρωση της κοινωνίας και των ενδιαφερομένων για τα ίντερσεξ θέματα. Η Φινλανδία αναθεώρησε το Νόμο περί Ισότητας των Φύλων το 2015, που τώρα καλύπτει και «χαρακτηριστικά φύλου του σώματος», με σκοπό την προστασία των ίντερσεξ ανθρώπων από τις διακρίσεις.

Η Μάλτα και, από τις 24 Δεκεμβρίου του 2015, η Ελλάδα είναι οι μόνες χώρες στην Ευρώπη που παρέχουν ρητά προστασία από τις διακρίσεις με βάση τα «χαρακτηριστικά φύλου». Η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της Μάλτας απαιτεί από τις δημόσιες υπηρεσίες να εξαλείψουν παράνομες διακρίσεις και παρενόχληση και να προωθούν ίσες ευκαιρίες για όλους, ανεξάρτητα από τα χαρακτηριστικά

13 States of Jersey (2015), Discrimination (Sex and Related Characteristics) (Jersey) Regulations 201, Par. 7.3.

14 Basque Country Act 14/2012; Scottish Offences (Aggravation by Prejudice) Act. The latter will be reviewed in 2016.

15 Austria, Denmark, Netherlands (gender); Romania, Slovenia (gender identity); Sweden (gender and gender identity); see: European Union Agency for Fundamental Rights: FRA Focus Paper. The Fundamental Rights Situation of Intersex People. Vienna 2015, p. 4.

16 Bulgaria, Estonia, Hungary, Italy, Luxembourg, Poland, Portugal, Romania, Spain and Slovakia; see: European Union Agency for Fundamental Rights: FRA Focus Paper. The Fundamental Rights Situation of Intersex People. Vienna 2015, p. 4.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Οι ίντερσεξ άνθρωποι τα τελευταία 20 χρόνια μόνο άρχισαν να μιλούν για το ποιοι είναι και τις συχνά τρομακτικές εμπειρίες που έχουν ζήσει. Όπως και η κοινωνία συνολικά, κυβερνήσεις και ερευνητικά ινστιτούτα είναι σε μεγάλο βαθμό απληροφόρητα για την ύπαρξη των ίντερσεξ ανθρώπων. Κατά την κυκλοφορία του focus paper του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2015, οι πρωτοφανείς δυσκολίες στη συλλογή δεδομένων και η γενική έλλειψη στατιστικών δεδομένων υπογραμμίστηκαν ως δύο από τα σημαντικότερα ευρήματα της έρευνας¹⁷.

Υπάρχει μεγάλη ανάγκη για συλλογή γενικών δεδομένων, καθώς και για έρευνες για την ψυχολογική και φυσική κατάσταση διαβίωσης των ίντερσεξ ατόμων. Όλες οι έρευνες πρέπει να διεξάγονται από κοινωνιολογική και αποπαθολογικοποιητική σκοπιά ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Ως εκ τούτου, η συλλογή δεδομένων θα πρέπει κατά προτίμηση να διεξάγεται από κοινού με ερευνητές του πεδίου των ίντερσεξ ή και σε συνεργασία με οργανώσεις για τους ίντερσεξ, ενώ θα πρέπει να αναγνωρίζονται

και να αποζημιώνονται οι ειδικές τους γνώσεις.

Οι περισσότερες από τις λίγες ψυχοκοινωνικές έρευνες που υπάρχουν διεξήχθησαν από γιατρούς ή και ψυχολόγους. Όταν ελέγχουμε τα ευρήματα τους είναι σημαντικό να αναγνωρίζουμε ότι τα ερωτηθέντα άτομα ίσως να έχουν τραυματιστεί από παλαιότερες θεραπείες και να ένιωθαν ταραχή στο ιατρικό περιβάλλον στο οποίο κλήθηκαν να δώσουν συνέντευξη. Τα ερωτηθέντα άτομα μπορεί να ένιωθαν άβολα και με τα ίδια τα άτομα που τους έπαιρναν συνέντευξη. Επίσης, είναι πολύ πιθανόν τα άτομα που επηρεάστηκαν περισσότερο αρνητικά από τις θεραπείες να μην θέλησαν εξαρχής να συμμετάσχουν στις συνεντεύξεις, στερώντας από τις έρευνες απαντήσεις μεγάλης συνάφειας. Ωστόσο, ακόμα και σε αυτόν τον περιορισμένο αριθμό ερευνών (και λαμβάνοντας υπόψη αυτά τα πιθανά κενά πληροφόρησης) το ποσοστό των συμμετεχόντων που ανέφεραν που ανέφεραν σοβαρά προβλήματα σχετικά με ιατρικές παρεμβάσεις είναι σημαντικό.

Η ΨΥΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γερμανική έρευνα που διεξήχθη από ιατρική ομάδα μεταξύ 2005 και 2007 κάλυψε τις εμπειρίες 439 ίντερσεξ ατόμων όλων των ηλικιών από τη Γερμανία, την Αυστρία και την Ελβετία. Το 81% είχε υποβληθεί σε μία ή περισσότερες εγχειρήσεις εξαιτίας της διάγνωσης Διαταραχής Ανάπτυξης Φύλου (DSD) τους. Σχεδόν το 50% των συμμετεχόντων ενηλίκων ανέφεραν ψυχολογικά προβλήματα και διάφορα προβλήματα σχετικά με τη σωματική ευημερία τους και με τη σεξουαλική ζωή τους. Τα δύο τρίτα σύνδεσαν αυτά τα προβλήματα με τη φαρμακευτική και χειρουργική θεραπεία στην οποία είχαν υποβληθεί. Τα παιδιά που συμμετείχαν ανέφεραν σημαντικές ενοχλήσεις, κυρίως στο πλαίσιο της οικογενειακής ζωής τους και σε σχέση με τη σωματική ευημερία τους¹⁸.

Τα ευρήματα αυτά είναι ανησυχητικά. Μια έρευνα που θα εστίαζε στα δικαιώματα του παιδιού και στα ανθρώπινα δικαιώματα ίσως να είχε οδηγήσει σε ακόμη πιο ανησυχητικά αποτελέσματα.

¹⁷ Rights: FRA Focus Paper. The Fundamental Rights Situation of Intersex People. Vienna 2015, p. 4. European Union Agency for Fundamental Rights: FRA Focus Paper. The Fundamental Rights Situation of Intersex People. Vienna 2015, p. 5.

¹⁸ Rights: FRA Focus Paper. The Fundamental Rights Situation of Intersex People. Vienna 2015, p. 4. European Union Agency for Fundamental Rights: FRA Focus Paper. The Fundamental Rights Situation of Intersex People. Vienna 2015, p. 5.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Ο αυξανόμενος αριθμός των ορατών ακτιβιστών για τα δικαιώματα των ίντερσεξ και η ίδρυση οργανώσεων για τους ίντερσεξ βοήθησαν στην ευαισθητοποίηση για τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι ίντερσεξ άνθρωποι. Μέσω αυτής της ευαισθητοποίησης, οι ίντερσεξ ακτιβιστές έχουν δημιουργήσει δυναμική για αλλαγή. Φορείς χάραξης πολιτικής, κυβερνήσεις και διεθνείς θεσμοί αρχίζουν να δείχνουν ενδιαφέρον για να διερευνήσουν πώς θα διασφαλίσουν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ ανθρώπων. Όσο ευπρόσδεκτη κι αν είναι αυτή η εξέλιξη, σημαίνει μεγάλο όγκο εργασίας για τους ακτιβιστές και τις οργανώσεις για τους ίντερσεξ, που δουλεύουν με ελάχιστη (ή καθόλου) χρηματοδότηση.

Σύμφωνα με την έρευνα «The State of Trans* and Intersex Organizing»¹⁹ του 2013, οι οργανώσεις για τους ίντερσεξ είναι υποχρηματοδοτούμενες παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένης και της Ευρώπης. Οι οργανώσεις και οι ομάδες για τα ανθρώπινα

δικαιώματα των ίντερσεξ βρέθηκε πως έχουν μέση ετήσια χρηματοδότηση \$0-\$5.000, ένα προϋπολογισμό που σε καμία περίπτωση δεν αντιστοιχούσε στο εκτεταμένο χαρτοφυλάκιο εργασίας τους. Αν και η κατάσταση έχει βελτιωθεί λίγο με την καθιέρωση της χρηματοδότησης Astraea Intersex Human Rights Fund²⁰, όλες οι οργανώσεις για τους ίντερσεξ στην Ευρώπη αντιμετωπίζουν έλλειψη πόρων. Προκειμένου οι οργανώσεις για τους ίντερσεξ να μπορέσουν να στηρίξουν τους φορείς χάραξης πολιτικής, υπάρχει ανάγκη να στηριχθούν οι δυνατότητές τους.

Οι οργανώσεις για τους ίντερσεξ είναι καίριες για την παροχή εμπειρίας και εμπειρογνωμοσύνης σχετικά με τη βιωμένη εμπειρία των ίντερσεξ ανθρώπων. Όταν εργάζονται για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ίντερσεξ ανθρώπων, οι ευρωπαϊκοί θεσμοί, κυβερνήσεις και φορείς για την ισότητα πρέπει να συνεργαστούν με τις οργανώσεις για τους ίντερσεξ.

(19) Netzwerk Intersexualität (Ed.): Erste Ergebnisse der Klinischen Evaluationsstudie im Netzwerk Störungen der Geschlechtsentwicklung/Intersexualität in Deutschland, Österreich und Schweiz Januar 2005 bis Dezember 2007. http://www.netzwerkdsd.uksh.de/fileadmin/documents/netzwerk/evalstudie/Bericht_Klinische_Evaluationsstudie.pdf

20 Η πρώτη του είδους της, η χρηματοδότηση Astraea – Lesbian Foundation for Justice – Intersex Human Rights Fund στηρίζει οργανώσεις, προγράμματα και εκστρατείες με επικεφαλής ακτιβιστές για θέματα των ίντερσεξ που εργάζονται για να διασφαλίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη σωματική αυτονομία και ακεραιότητα και τον αυτοπροσδιορισμό των ίντερσεξ ανθρώπων παγκοσμίως.

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΠΟΣΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΙΝΑΙ ΙΝΤΕΡΣΕΞ;

Προηγούμενες εκτιμήσεις αναφέρονταν σε 1 στους 2.000, 1 στους 4.000, 1 στους 5.000 ή λιγότερους, ανάλογα με την ποικιλομορφία στην οποία εστιάζουν. Ωστόσο, μια πρόσφατη ολλανδική έρευνα συνέκρινε υπάρχουσες ιατρικές πηγές και βρήκε πολύ μεγαλύτερη συχνότητα.

Η συνολική συχνότητα φτάνει μέχρι 0,5078%. Αυτό σημαίνει πως 1 άτομο στα 200 έχει μια ποικιλομορφία χαρακτηριστικών φύλου η οποία, σύμφωνα με την ιατρική νόρμα, εμπίπτει στην κατηγορία «Διαταραχή Ανάπτυξης Φύλου» και «χρειάζεται» ιατρική προσοχή ως ψυχοκοινωνική επείγουσα κατάσταση²¹.

ΤΑ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΤΟΜΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟΥΣ ΕΑΥΤΟΥΣ ΤΟΥΣ ΩΣ ΑΝΔΡΑ, ΓΥΝΑΙΚΑ Η ΙΝΤΕΡΣΕΞ/ΤΡΙΤΟ ΦΥΛΟ;

Σύμφωνα με τις υπάρχουσες στατιστικές, τα περισσότερα ίντερσεξ άτομα έχουν αρσενική ή θηλυκή ταυτότητα φύλου και αυτό σημαίνει πως προσδιορίζονται ως άνδρες ή γυναίκες. Ωστόσο, καθώς τα ίντερσεξ άτομα συνήθως εξαναγκάζονται μέσω ιατρικής παρέμβασης και κοινωνικής πίεσης να επιτελούν «αρσενικό» ή «θηλυκό» ρόλο, η ανάπτυξη ταυτότητας φύλου άλλης από αρσενική ή θηλυκή μπορεί να είναι ιδιαίτερη πρόκληση.

ΕΙΝΑΙ Η ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΦΥΛΟΥ;

Σύμφωνα με τις υπάρχουσες στατιστικές, τα περισσότερα ίντερσεξ άτομα έχουν αρσενική ή θηλυκή ταυτότητα φύλου και αυτό σημαίνει πως προσδιορίζονται ως άνδρες ή γυναίκες. Ωστόσο, καθώς τα ίντερσεξ άτομα συνήθως εξαναγκάζονται μέσω ιατρικής παρέμβασης και κοινωνικής πίεσης να επιτελούν

«αρσενικό» ή «θηλυκό» ρόλο, η ανάπτυξη ταυτότητας φύλου άλλης από αρσενική ή θηλυκή μπορεί να είναι ιδιαίτερη πρόκληση.

ΟΤΑΝ ΕΝΑ ΑΤΟΜΟ ΕΙΝΑΙ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΠΩΣ ΤΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΦΥΛΟ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΟ/ΑΣΑΦΕΣ/ ΑΓΝΩΣΤΟ;

Όχι. Η τρέχουσα πρακτική αναγνώρισης μόνο δύο βιολογικών φύλων, αρσενικού και θηλυκού είναι που οδηγεί στην κατηγοριοποίηση του ίντερσεξ ως «απροσδιόριστο». Η εξίσωση του ίντερσεξ με ασαφές ή άγνωστο φύλο δείχνει ασέβεια και στερεί από τους ίντερσεξ ανθρώπους το δικαίωμα στο σώμα τους. Αυτή η λανθασμένη κρίση οδηγεί επίσης στο γεγονός ότι το δικαίωμά τους στη σωματική ακεραιότητα παραβιάζεται συχνά από μη συναινετικές ιατρικές θεραπείες.

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΦΥΛΟΥ;

Η Διαταραχή Ανάπτυξης Φύλου είναι ένας ιατρικός όρος ομπρέλα που εισήχθη το 2006 μέσω Κοινής Δήλωσης Κλινικών Ιατρών. Μαζί με νέες κατηγορίες συνδρόμων, αντικατέστησε τους παλαιότερους ιατρικούς όρους. Ο όρος αναφέρεται στα ίντερσεξ χαρακτηριστικά φύλου ως χαρακτηριστικά που «αποκλίνουν» από τη νόρμα των αρσενικών και θηλυκών σωμάτων και ως εκ τούτου πρέπει να «αποσαφηνιστεί» ή να «διορθωθεί».

Η ιδέα της «διαταραχής ανάπτυξης φύλου» παθολογικοποιεί τους ίντερσεξ ανθρώπους και τα σώματά τους. Η γλώσσα της ΔΑΦ χρησιμοποιείται για να δικαιολογήσει τις «κανονικοποιητικές» θεραπείες για συμμόρφωση των ίντερσεξ σωμάτων με τις ιατρικές και κοινωνικές νόρμες. Σε μια προσπάθεια αποφυγής των παθολογικοποιητικών συνεπειών της «διαταραχής», ορισμένοι κλινικοί ιατροί χρησιμοποιούν τον όρο ΔΑΦ με το Δ να σημαίνει «διαφορετική» ή «διαφοροποιημένη» ανάπτυξη φύλου.

²¹ The Netherlands Institute for Sociological Research: Living with intersex/DSDAn exploratory study of the social situation of persons with intersex/DSD. Written by Jantine van Lisdonk. 2014 (see: Appendix B Prevalence able for intersex/dsd).

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΑΝΣ;

ΟΙ ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΙΝΑΙ:

Η ίντερσεξ κατάσταση αφορά το σώμα: ίντερσεξ σημαίνει να γεννηθεί ένα άτομο με χαρακτηριστικά φύλου που δε συμμορφώνονται με τις ιατρικές και κοινωνικές νόρμες των αποκαλούμενων αρσενικών και θηλυκών σωμάτων. Η τρανς κατάσταση αφορά την ταυτότητα φύλου: τρανς σημαίνει ότι το άτομο έχει ταυτότητα φύλου που είναι διαφορετική από το κοινωνικό/βιολογικό φύλο που του αποδόθηκε κατά τη γέννηση. Τα περισσότερα τρανς άτομα γεννήθηκαν με σώμα που ταιριάζει με τις ιατρικές και κοινωνικές νόρμες αυτού των αποκαλούμενων αρσενικών και θηλυκών σωμάτων.

Οι ίντερσεξ άνθρωποι υποβάλλονται σε παρεμβατική, μη αναστρέψιμη αγωγή χωρίς τη συγκατάθεσή τους.

Οι τρανς άνθρωποι συχνά επιζητούν ιατρικές παρεμβάσεις ώστε να προσαρμόσουν το σώμα τους στην ταυτότητα φύλου τους αλλά αντιμετωπίζουν προβλήματα με τη λήψη της ιατρικής φροντίδας που χρειάζονται.

Σημείωση: Τα ίντερσεξ άτομα μπορεί να έχουν ταυτότητα φύλου που δεν ταιριάζει με το βιολογικό φύλο που τους επιβλήθηκε κατά τη γέννηση. Ως αποτέλεσμα, ίσως αποφασίσουν να χρησιμοποιήσουν τους νόμιμους μηχανισμούς που είναι διαθέσιμοι στη χώρα τους προκειμένου να προσαρμόσουν το όνομα, το δείκτη φύλου τους ή και το σώμα τους στην περιοχή όπου αισθάνονται ασφαλείς προσωπικά. Πολύ συχνά οι μόνοι διαθέσιμοι μηχανισμοί είναι αυτοί που είναι διαθέσιμοι στους τρανς ανθρώπους. Στην πράξη όμως, κάποιοι ίντερσεξ άνθρωποι μπορεί να αποτραπούν από την πρόσβαση σε αυτούς τους μηχανισμούς, ανάλογα με τις νομικές ή άλλες απαιτήσεις για κάθε ένα από αυτά τα βήματα στη χώρα τους.

ΟΙ ΠΙΟ ΚΟΙΝΕΣ ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ ΕΙΝΑΙ

Και οι δύο ομάδες στερούνται την αναγνώριση του θεμελιώδους δικαιώματός τους στον αυτοπροσδιορισμό. Οι ίντερσεξ επειδή υποβάλλονται τους σε παρεμβατική ιατρική αγωγή χωρίς τη συναίνεση τους, οι τρανς επειδή αντιμετωπίζουν συχνά τεράστια εμπόδια στη λήψη της ιατρικής φροντίδας που χρειάζονται, καθώς και της αναγνώρισης της ταυτότητας φύλου τους.

Και οι δύο ομάδες θεωρείται πως έχουν κάποια «διαταραχή» σύμφωνα με τις ιατρικές κατευθυντήριες γραμμές, τα πρωτόκολλα και τις ταξινομήσεις (αν και οι τρανς έχουν να αντιμετωπίσουν «ψυχολογική διαταραχή», ενώ τα ίντερσεξ άτομα θεωρείται πως έχουν «σωματική διαταραχή»).

Και οι δύο ομάδες υφίστανται διακρίσεις και παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε μια κοινωνία όπου κυριαρχεί η διχοτομία αρσενικού και θηλυκού, π.χ. στο σχολείο, στον εργασιακό χώρο ή στην άθληση.

ΕΑΝ ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ ΠΟΥΝ ΟΤΙ ΤΟ «ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ» ΦΥΛΟ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΡΣΕΝΙΚΟ Η ΘΗΛΥΚΟ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΑΥΤΟ ΘΑ ΩΦΕΛΟΥΝΤΑΝ ΑΠΟ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ ΤΟΥ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΦΥΛΟ;

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ «ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ» ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΦΥΛΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ.

Οι δύο κατηγορίες του φαινομενικά «πραγματικού» βιολογικού φύλου (δηλαδή αρσενικό και θηλυκό) δεν αντανakλούν όλο το φάσμα των χαρακτηριστικών φύλου. Θεραπείες που έχουν ως στόχο την μεταβολή των χαρακτηριστικών φύλου ενός παιδιού τεχνητά προς το αρσενικό ή προς το θηλυκό συνιστούν ξεκάθαρη παραβίαση του δικαιώματος του παιδιού στη φυσική αυτονομία και στη σωματική ακεραιότητα. Η Επιτροπή του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού, μεταξύ άλλων, έχει καταγγείλει «τις ιατρικά μη αναγκαίες χειρουργικές και άλλες επεμβάσεις στα ίντερσεξ παιδιά, χωρίς την συναίνεσή τους κατόπιν πληροφόρησης, οι οποίες συχνά συνεπάγονται μη αναστρέψιμες συνέπειες και μπορούν να προκαλέσουν σοβαρά σωματικά και ψυχολογικά δεινά» ως επιβλαβή πρακτική²² και ξεκάθαρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του παιδιού.

Είναι επίσης αδύνατον να προβλεφθεί η μελλοντική ταυτότητα φύλου οποιουδήποτε παιδιού, συμπεριλαμβανομένων των ίντερσεξ παιδιών²³. Οι ίντερσεξ άνθρωποι ίσως σε επόμενο στάδιο της ζωής τους αποφασίσουν να προχωρήσουν σε αγωγή ώστε να αντιστοιχίσουν τα σώματά τους με την ταυτότητα φύλου τους. Όμως αυτές τις ενημερωμένες αποφάσεις πρέπει

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ ΟΤΙ ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ ΑΠΟΦΕΥΓΟΥΝ ΟΛΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΠΕΡΙΤΤΩΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ;

Υπάρχει αυξανόμενη επίγνωση μεταξύ των γιατρών ότι οι χειρουργικές επεμβάσεις σε ίντερσεξ παιδιά πρέπει να αναβάλλονται μέχρι το παιδί να μπορεί αποφασίσει μόνο του. Ωστόσο, αυτό το σκεπτικό δεν εφαρμόζεται σε όλα τα ίντερσεξ παιδιά. Υπάρχει μια τάση στο ιατρικό κατεστημένο να επιφυλάσσεται αυτή η προσοχή μόνο για κάποιες παραλλαγές της ίντερσεξ κατάστασης και διαγνώσεις ΔΑΦ (π.χ. για ίντερσεξ άτομα με διάγνωση CAIS24). Άλλα ίντερσεξ άτομα (π.χ. ίντερσεξ παιδιά με χρωμοσώματα XX και διάγνωση CAH25) ακόμα θεωρείται πως «ωφελούνται» από πρώιμη παρεμβατική πλαστική χειρουργική.

Στην πράξη, μερικοί επαγγελματίες υγείας τώρα ισχυρίζονται πως δε χειρουργούν πλέον ίντερσεξ παιδιά, ορίζοντας ως «ίντερσεξ» τα παιδιά των οποίων το βιολογικό φύλο δε θεωρούν προσδιορίσιμο. Στην πραγματικότητα, εξακολουθούν να χειρουργούν ίντερσεξ παιδιά. Χειρουργούν αυτά των οποίων το βιολογικό φύλο θεωρούν ότι προσδιορίζεται μέσω ιατρικών μέτρων. Είναι καίριας σημασίας να κατανοήσουμε ότι οι μη συναινετικές αγωγές που πραγματοποιούνται σε αυτήν την τελευταία ομάδα είναι βαθιά επεμβατικές και οδηγούν σε ουλώδη ιστό, απώλεια αίσθησης, πολλαπλές συμπληρωματικές χειρουργικές επεμβάσεις, προβλήματα στην ορμονική ισορροπία, τραύματα και άλλες σωματικές και ψυχολογικές βλάβες.

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΣΥΝΑΙΝΟΥΝ ΣΕ ΤΕΤΟΙΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ;

Η έρευνα έχει δείξει πως οι γονείς είναι συχνά κακώς ενημερωμένοι και υπό πίεση τη στιγμή που τους ζητείται συναίνεση. Δεν έχουν πάντα επαρκή χρόνο ή πληροφορίες για να προσφέρουν πραγματικά ενημερωμένη συναίνεση²⁶. Οι επαγγελματίες υγείας μπορεί να σπεύσουν να προτείνουν «διορθωτικές» εγχειρήσεις και θεραπείες με στόχο την «κανονικοποίηση» του βιολογικού φύλου του παιδιού, ακόμα και όταν τέτοιες εγχειρήσεις δε χρειάζονται και είναι απλώς αισθητικές²⁷. Οι γονείς στους οποίους παρέχονται ιατροκοιμημένες πληροφορίες είναι σχεδόν τρεις φορές πιο πιθανό να συναινέσουν σε χειρουργική επέμβαση από εκείνους που λαμβάνουν μη ιατροκοιμημένες πληροφορίες²⁸.

ΟΙ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΘΕΛΟΥΝ ΕΝΑ Χ ΣΤΑ ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΟΥΣ ΩΣΤΕ ΝΑ ΑΝΤΑΝΑΚΛΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΦΥΛΟΥ ΤΟΥΣ;

Αυτό εξαρτάται από το κάθε άτομο. Η πλειονότητα των ίντερσεξ ανθρώπων δεν έχει θέμα με την αρσενική ή θηλυκή καταχώριση φύλου στα επίσημα έγγραφά τους, ακόμα και αν αυτή δεν αντανάκλα την ταυτότητα φύλου τους. Ωστόσο, πρέπει να είναι διαθέσιμες και άλλες επιλογές πέρα του «άρρεν» και «θήλυ» για όλους τους ανθρώπους, ανεξάρτητα από το αν είναι ίντερσεξ ή όχι, και τα επίσημα έγγραφα θα πρέπει να είναι τροποποιήσιμα με απλή διοικητική διαδικασία έπειτα από αίτημα του ενδιαφερομένου ατόμου.

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΕ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΤΑ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΠΑΙΔΙΑ ΤΡΙΤΟΥ ΦΥΛΟΥ Η ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΕΝΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ ΦΥΛΟΥ;

Όχι όταν αυτή η επιλογή είναι υποχρεωτική για τα ίντερσεξ παιδιά και δεν είναι διαθέσιμη για όλα τα υπόλοιπα. Η ανάθεση τρίτου φύλου εκ του νόμου σε ένα ίντερσεξ παιδί θα αποκαλύπτει ότι το παιδί είναι ίντερσεξ σε κάθε περίπτωση όπου πρέπει να δοθεί το πιστοποιητικό γέννησής τους. Αν είναι διαθέσιμη μόνο στα ίντερσεξ παιδιά είναι απλώς άλλη μια ταμπέλα που τα διαχωρίζει από την υπόλοιπη κοινωνία. Ως αποτέλεσμα, θα είναι πιθανή η αύξηση της πίεσης προς τους γονείς να επιλέξουν ιατρικά μέτρα προκειμένου να πληροί το παιδί τις προϋποθέσεις για μία από τις δύο κατηγορίες (αρσενικό και θηλυκό)²⁹.

Αντιθέτως, παρέχοντας την επιλογή της κενής καταχώρισης φύλου σε όλους τους γονείς για τα παιδιά τους θα προαγόταν η ισότητα όλων των βιολογικών και κοινωνικών φύλων. Αυτό βελτιώνει την κατάσταση τόσο των ίντερσεξ όσο και των μη ίντερσεξ παιδιών. Όσο αυτή η δυνατότητα δεν είναι διαθέσιμη, η ΟΙΙ Ευροπε προτείνει την καταχώριση των ίντερσεξ παιδιών ως θηλυκών ή αρσενικών, με την επίγνωση ότι, όπως όλοι οι άνθρωποι, ίσως μεγαλώνοντας αυτοπροσδιοριστούν με διαφορετικό βιολογικό ή κοινωνικό φύλο.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΟΥΝ ΟΙ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΝΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΦΘΟΥΝ ΣΕ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ;

Η ΟΙΙ Ευροπε και οι εθνικές οργανώσεις μέλη της προτείνουν την υιοθέτηση νομοθεσίας κατά των διακρίσεων βάσει «χαρακτηριστικών φύλου», ανεξάρτητα από τη συγκεκριμένη εμφάνιση ή μορφή αυτών των χαρακτηριστικών. Η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου περί Ταυτότητας Φύλου, Έκφρασης Φύλου και Χαρακτηριστικών Φύλου της Μάλτας, που ορίζει τα «χαρακτηριστικά φύλου» ως προστατευόμενο πεδίο, είναι για την ώρα το καλύτερο παράδειγμα παγκοσμίως για τον τρόπο διασφάλισης της προστασίας των ίντερσεξ ατόμων.

Εάν το πεδίο των «χαρακτηριστικών φύλου» δεν είναι διαθέσιμο, τα δικαιώματα των ανθρώπων με ποικιλομορφία χαρακτηριστικών φύλου πρέπει να προστατεύονται ρητά με το να συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο του «φύλου».

Η ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΕΝ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΦΥΛΟΥ;

Όχι. Δεν υπάρχει σύνδεση μεταξύ συγκεκριμένων χαρακτηριστικών φύλου και ταυτότητας φύλου ή σεξουαλικού προσανατολισμού.

Όπως και οι γυναίκες ή οι τρανς άνθρωποι, οι ίντερσεξ άνθρωποι πρωτίστως αντιμετωπίζουν διακρίσεις ή στιγματίζονται εξαιτίας των έμφυλων στερεότυπων, τα οποία εξακολουθούν να επικρατούν στις κοινωνίες μας. Οι πιο πιεστικές ανησυχίες των ίντερσεξ ανθρώπων είναι οι ανεπιθύμητες, μη συναινετικές και καταναγκαστικές ιατρικές παρεμβάσεις στα ίντερσεξ σώματα. Η υπάρχουσα ευρωπαϊκή και εγχώρια νομοθεσία που προστατεύει τα δικαιώματα των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων και των τρανς ανθρώπων βάσει σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου δεν αντιμετωπίζει αυτό το ζήτημα.

Ωστόσο, υπάρχουν ζητήματα δομικών, καθώς και ατομικών διακρίσεων, παρενόχλησης και βίας λόγω φυσικής εμφάνισης και έκφρασης φύλου, που είναι κοινά για τους ίντερσεξ και τους τρανς ανθρώπους. Για το λόγο αυτό, κάποια κράτη μέλη έχουν ρητά συμπεριλάβει την ίντερσεξ κατάσταση (π.χ. νομοθεσία για τα εγκλήματα μίσους) υπό την ομπρέλα του ΣΠΤΦ (Σεξουαλικού Προσανατολισμού και Ταυτότητας Φύλου)³⁰. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η ΟΙΙ Ευροπε συστήνει την επέκταση του ακρωνύμιου ΣΠΤΦ σε ΣΠΤΕΦΧΦ, προκειμένου να καλύψει ρητά τα χαρακτηριστικά φύλου (ΧΦ) υπό αυτήν την ομπρέλα, μαζί με το σεξουαλικό προσανατολισμό (ΣΠ), την ταυτότητα φύλου (Τ) και την έκφραση φύλου (ΕΦ).

**ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ
ΚΑΝΕΤΕ ΓΙΑ ΝΑ
ΒΟΗΘΗΣΕΤΕ;**

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΚΑΠΟΙΑ ΕΥΚΟΛΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΜΙΛΗΣΤΕ ΓΙ' ΑΥΤΟ!

Η έλλειψη γνώσης είναι ένας από τους βασικούς λόγους της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των διακρίσεων που αντιμετωπίζουν οι ίντερσεξ άνθρωποι. Διαδίδοντας την πληροφορία για την ύπαρξη των ίντερσεξ ανθρώπων και για τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις διακρίσεις που αντιμετωπίζουν, συμβάλλετε προς την κατεύθυνση δημιουργίας ενός πιο ασφαλούς και φιλόξενου κοινωνικού πλαισίου για τα ίντερσεξ άτομα. Αυτό περιλαμβάνει την ορατότητα της ύπαρξης των ίντερσεξ ανθρώπων, μέσα από την κυρίαρχη παρουσία των ίντερσεξ θεμάτων σε όλες τις πτυχές της ζωής και της πολιτικής.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΤΕ ΕΝΑ ΑΣΦΑΛΕΣ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ!

Είναι πολύ πιθανό να έχετε ήδη ίντερσεξ ανθρώπους στην οργάνωσή σας, στο χώρο εργασίας σας ή ακόμα και στο φιλικό και οικογενειακό περιβάλλον σας, γι' αυτό είναι πολύ σημαντικό να δημιουργήσετε ένα ασφαλές πλαίσιο γι' αυτούς ώστε να μπορέσουν να ανοιχτούν. Αυτά τα άτομα ίσως να μην αισθάνονται αρκετά ασφαλή για να ανοιχτούν ακόμη. Μερικές φορές το ίδιο το ίντερσεξ άτομο δε γνωρίζει ότι είναι ίντερσεξ.

Ένας καλός τρόπος να δείξετε αποδοχή είναι να προσθέσετε το «I», αλλά μόνο αν είστε πρόθυμοι να εργαστείτε για τα δικαιώματα των ίντερσεξ ανθρώπων. Μην προσθέσετε απλώς άλλο ένα γράμμα στο ακρωνύμιο μόνο για να το προσθέσετε. Αν το κάνετε να έχετε επίγνωση της ίντερσεξ ποικιλομορφίας! Δεν είναι όλοι οι ίντερσεξ άνθρωποι κουίρ. Φροντίστε να παρέχετε χώρους όπου οι ίντερσεξ άνθρωποι να νιώθουν άνετα με τις ταυτότητές τους, συμπεριλαμβανομένου του γεγονότος ότι δεν είναι ΛΟΑΤ.

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΤΕ ΤΟ «I» ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΑΣ!

Πληροφορήστε τους συναδέλφους σας και τα μέλη των δικτύων σας για τα θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ.

Ως πρώτο βήμα, ίσως σκεφτείτε να ζητήσετε από ακτιβιστές ίντερσεξ θεμάτων εάν μπορούν να σας παρέχουν εκπαίδευση ή συμβουλές. Αυτό θα σας βοηθήσει να κατανοήσετε καλύτερα τα ίντερσεξ θέματα, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ίντερσεξ οργανώσεις και πώς μπορείτε να εργαστείτε αποτελεσματικά για τη βελτίωση της κατάστασης των ίντερσεξ ανθρώπων στη χώρα σας.

Η ανάγνωση αυτού του οδηγού είναι ένα καλό πρώτο βήμα. Αλλά υπάρχουν πολλά ακόμα για να μάθετε από όσα μπορούν να καλυφθούν σε αυτές τις σελίδες. Δείτε τις πηγές στο τέλος του οδηγού για περεταίρω πληροφόρηση. Διαβάστε τους ιστοτόπους της OII Europe και της ILGA-Europe για τακτική ενημέρωση πάνω στις τρέχουσες εξελίξεις. Τα αιτήματα που διαμορφώθηκαν στη «Διακήρυξη της Μάλτας» (2013) είναι τα κύρια αιτήματα της ευρωπαϊκής, καθώς και της διεθνούς κοινότητας για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ίντερσεξ. Η «Δήλωση της Ρίγας» (2014) καλύπτει τους στόχους του ευρωπαϊκού κινήματος για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ίντερσεξ. Το σωστό είναι η συμμόρφωση στις οδηγίες των δύο αυτών εγγράφων.

ΣΤΗΡΙΞΤΕ ΤΟΥΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΚΟ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΙΝΤΕΡΣΕΞ!

Το να είσαι ορατά ίντερσεξ παραμένει πολύ δύσκολο σε όλη την Ευρώπη. Παρά το γεγονός αυτό, ο αριθμός των ακτιβιστών και των οργανώσεων που ασχολούνται με τα δικαιώματα των ίντερσεξ στην Ευρώπη αυξάνεται, αλλά όλοι εργάζονται με σχεδόν καθόλου ή με πολύ περιορισμένη χρηματοδότηση. Το να είναι κανείς ακτιβιστής για θέματα ίντερσεξ συχνά σημαίνει ότι πρέπει να στερηθεί την πιθανότητα να έχει τακτικό εισόδημα. Λόγω της έλλειψης χρηματοδότησης, αναμένεται να προσφέρετε δωρεάν επαγγελματικές και πολύ εξειδικευμένες γνώσεις. Η οικονομική βοήθεια στους ακτιβιστές και τις ΜΚΟ που ασχολούνται με τα δικαιώματα των ίντερσεξ για την εκτέλεση των καθηκόντων τους είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί ότι θα μπορούν να μοιράζονται τη μοναδική πείρα που διαθέτουν.

Το έργο των τελευταίων ετών αποδίδει τις πρώτες του επιτυχίες. Τώρα είναι η στιγμή που χρειάζονται πραγματικά πόροι για να καταστεί η εργασία βιώσιμη και αποτελεσματική. Εάν διαθέτετε τα οικονομικά μέσα για την υποστήριξη των οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ, αυτός είναι ένας πολύ καλός τρόπος για να βοηθήσετε. Αυτό μπορεί να είναι μια πολύ μικρή, κατά περίπτωση υποστήριξη για συγκεκριμένες εργασίες ή ταξίδια, καθώς και πιο συνεχή υποστήριξη του κινήματος.

τις τρέχουσες εθνικές και διεθνείς εξελίξεις. Εάν δε διαθέτετε αυτήν την τεχνογνωσία στο πλαίσιο της ΜΚΟ σας, τότε η συνεργασία σας είναι ο ενδεδειγμένος τρόπος για τη βελτίωση της κατάστασης των ίντερσεξ ανθρώπων στη χώρα σας.

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΤΕ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ!

«ΤΙΠΟΤΑ ΓΙΑ ΕΜΑΣ ΧΩΡΙΣ ΕΜΑΣ»!

Εργαστείτε με ΜΚΟ για τα δικαιώματα των ίντερσεξ και βοηθήστε τους να δημιουργήσουν νέες συμμαχίες. Οι οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ είναι το καλύτερο σημείο επαφής για ενημέρωση σχετικά με τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αντιμετωπίζουν οι ίντερσεξ άνθρωποι. Έχουν μακρόχρονη πείρα στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ.

Επικοινωνήστε με την εθνική σας ΜΚΟ για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ίντερσεξ ή με την OII Europe για να προσφέρετε τη βοήθειά σας. Ρωτήστε τους ποιες στρατηγικές ακολουθούν και πώς μπορείτε να τους βοηθήσετε στην επίτευξη των στόχων τους. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει απλές εργασίες, όπως τακτική αποστολή υλικού στις λίστες αλληλογραφίας σας, κοινοποίηση πληροφοριών στο Facebook ή τη σύνδεσή τους με υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, πολιτικά κόμματα, φορείς ισότητας, καθοδηγητές κοινής γνώμης, γιατρούς, κυρίαρχες οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και άλλους ενδιαφερόμενους.

Εάν σκέφτεστε να εμπλακείτε σε συγκεκριμένες ενέργειες στον τομέα των νομοθετικών, κοινοβουλευτικών ή δικαστικών διαδικασιών, σας συνιστούμε να επικοινωνήσετε είτε με την εθνική σας ΜΚΟ για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ίντερσεξ είτε, αν δεν είναι διαθέσιμη, με την OII Europe. Αυτές οι οργανώσεις είναι πιο πιθανό να είναι λεπτομερώς ενημερωμένες σχετικά με

Πρωθήστε τις δηλώσεις των διεθνών φορέων για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ίντερσεξ. Η ενθάρρυνση όλων των σχετικών ενδιαφερομένων να εφαρμόσουν τις προτάσεις του Επιτρόπου του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι εξαιρετικά ωφέλιμη.

Παρακολουθείτε την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ στη χώρα σας. Βοηθήστε τους ίντερσεξ ανθρώπους να αναφέρουν παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους και τις πρακτικές διακρίσεων που αντιμετωπίζουν στην εθνική σας οργάνωση για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ίντερσεξ και στον εθνικό σας φορέα ισότητας. Σε διεθνές επίπεδο υπάρχουν πολλά εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν.

Για παράδειγμα, εάν ζείτε σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορείτε να βοηθήσετε τους ακτιβιστές για θέματα ίντερσεξ να συλλέξουν δεδομένα για τις εκθέσεις του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Στο επίπεδο του Συμβουλίου της Ευρώπης μπορείτε να βοηθήσετε την OII Europe και την ILGA-Europe στην αποστολή πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) για τις περιοδικές αναφορές τους σε επίπεδο κρατών.

Από το 2008, τα καταστατικά όργανα του ΟΗΕ έχουν αποδειχθεί εξαιρετικά σημαντικά για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ, διεθνώς και στην Ευρώπη. Εάν γράφετε ανεπίσημη έκθεση για την περιοδική αξιολόγηση της χώρας σας, προσφέρετε σε οργανώσεις που ασχολούνται με τους ίντερσεξ την ευκαιρία να γράψουν ένα τμήμα για τις ανησυχίες περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ. Όπου υπάρχουν ιδιαίτερα σοβαρές και καλά τεκμηριωμένες ανησυχίες για παραβιάσεις, μπορεί να συζητηθεί η πιθανότητα προσφυγών σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη και ενώπιον της Συμβουλίου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα των Ηνωμένων Εθνών. Αναζητήστε συμβουλές από την OII Europe και την ILGA-Europe. Σε όλες τις περιπτώσεις, είτε πρόκειται για μη δεσμευτικές συστάσεις ή δεσμευτικές αποφάσεις, η παρακολούθηση της διαδικασίας εφαρμογής είναι ζωτικής σημασίας.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΡΟΣ ΑΚΤΙΒΙΣΤΕΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΟΑΤ

Παρακαλείστε να μην αιτείστε για εκτεταμένη χρηματοδότηση απλώς για να ξεκινήσετε να δουλεύετε πάνω σε ίντερσεξ θέματα, ειδικά όταν δεν έχετε ίντερσεξ ηγεσία στην οργάνωσή σας.

Παρακαλείστε να έχετε κατά νου ότι οι ανάγκες των ίντερσεξ ανθρώπων διαφέρουν από αυτές των ΛΟΑΤ. Μην αναλαμβάνετε δράση αν δεν είστε βέβαιοι ότι κατανοείτε τα θέματα που διακυβεύονται και τις ευρύτερες συνέπειες της δράσης σας.

Να θυμάστε πως ο πολύ απλός κανόνας «Τίποτα για εμάς χωρίς εμάς!» ισχύει και για τους ίντερσεξ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ – ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΕ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΘΕΜΑΤΑ

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ 10 ΧΡΟΝΙΑ, ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ ΑΠΟ 15 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΦΟΡΕΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΧΟΥΝ ΕΚΔΩΣΕΙ ΠΟΛΥ ΣΑΦΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΛΟΥΝ ΤΙΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ ΝΑ ΔΩΣΟΥΝ ΤΕΛΟΣ ΣΤΙΣ ΜΗ ΣΥΝΑΙΝΕΤΙΚΕΣ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΙΝΤΕΡΣΕΞ ΑΤΟΜΑ.

Το 2011, η Ύπατη Αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα Navi Pillay, σε πρόταση στο Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τόνισε πως τα ίντερσεξ παιδιά υπόκεινται σε διακρίσεις και σε μη αναγκαίες χειρουργικές επεμβάσεις που διεξάγονται χωρίς τη συναίνεσή τους ή αυτή των γονέων τους.

Την ίδια χρονιά, η Επιτροπή για την Κατάργηση Όλων των Μορφών Διακρίσεων Κατά των Γυναικών εξέφρασε ανησυχία για τις ίντερσεξ γυναίκες ως «θύματα κακοποιήσεων και κακομεταχείρισης από παρόχους υπηρεσιών υγείας»³¹ στην Κόστα Ρίκα.

Επίσης το 2011, η Επιτροπή του ΟΗΕ Κατά των Βασανιστηρίων ζήτησε, στην αξιολόγησή της στη Γερμανία, να διασφαλίσει την εφαρμογή των «καλύτερων πρακτικών παραχώρησης συναίνεσης βάσει ενημέρωσης για την ιατρική και χειρουργική αγωγή των ίντερσεξ ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ενημέρωσης, προφορικής και γραπτής, πάνω στην προτεινόμενη αγωγή, την αιτιολόγησή της και τις εναλλακτικές της» και τη σωστή ενημέρωση των ίντερσεξ ανθρώπων και των γονέων τους σχετικά με τις συνέπειες της μη αναγκαίας χειρουργικής και ιατρικής αγωγής. Η Επιτροπή επιπλέον ζήτησε τη διερεύνηση περιστατικών που δεν είχαν ενημερωμένη συναίνεση και την παροχή επανόρθωσης και επαρκούς αποζημίωσης. Τέλος, η Επιτροπή προέτρεψε τη Γερμανία να παράσχει επαρκή κατάρτιση στους επαγγελματίες των τομέων της ιατρικής και της ψυχολογίας για το φάσμα της σεξουαλικής και της σχετικής βιολογικής και σωματικής ποικιλομορφίας.³²

Ο Ειδικός Εισηγητής του ΟΗΕ για τα βασανιστήρια και άλλες σκληρές, απάνθρωπες ή ταπεινωτικές μεταχειρίσεις ή τιμωρίες Juan Mendez επιβεβαίωσε (το 2013) τις προτάσεις της Επιτροπής κατά των Βασανιστηρίων, καλώντας όλα τα κράτη να ανακαλέσουν νόμους που επιτρέπουν παρεμβατικές και μη αναστρέψιμες θεραπείες, «συμπεριλαμβανομένων των εξαναγκαστικών επεμβάσεων κανονικοποίησης γεννητικών οργάνων [και] της ακούσιας στέρωσης [...] όταν επιβάλλεται ή διεξάγεται χωρίς την ελεύθερη και ενημερωμένη συναίνεση του ενδιαφερόμενου προσώπου», και να παράσχουν ειδική προστασία σε άτομα που είναι μέρος περιθωριοποιημένων ομάδων.³³

Το 2014, η Ύπατη Αρμοστής το ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα Navi Pillay τόνισε ξανά ότι «μη αναστρέψιμες εγχειρίσεις και στειρώσεις συνεχίζουν να γίνονται σε ίντερσεξ παιδιά χωρίς την ενημερωμένη συναίνεσή τους, προκαλώντας βλάβες ισόβιες βλάβες».³⁴

Η Επιτροπή το ΟΗΕ για τα Δικαιώματα του Παιδιού στην αξιολόγησή της της Ελβετίας το 2014 προέτρεψε τη χώρα να προστατεύσει τα δικαιώματα των ίντερσεξ παιδιών στη σωματική ακεραιότητα, αυτονομία και αυτοδιάθεση, προκειμένου να αποτρέψει μη αναγκαίες αγωγές και χειρουργικές επεμβάσεις, και να παράσχει στις οικογένειες των ίντερσεξ παιδιών επαρκή συμβουλευτική και υποστήριξη.³⁵

Το 2014, ο Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης Nils Muiznieks δημοσίευσε το σχόλιό του για τα ανθρώπινα δικαιώματα A boy or a girl or a person – intersex people lack recognition in Europe (Αγόρι ή κορίτσι ή άτομο – υπάρχει έλλειψη αναγνώρισης των ίντερσεξ ανθρώπων στην Ευρώπη). Σε αυτό το έγγραφο ο επίτροπος επιβεβαίωσε πως «οι πρώιμες θεραπείες “κανονικοποίησης” δε σέβονται τα δικαιώματα των ίντερσεξ ατόμων στην αυτοδιάθεση και τη σωματική ακεραιότητα» και πως «η συναίνεση που δίνεται από τους γονείς ίσως δεν είναι ελεύθερη και πλήρως ενημερωμένη και δεν μπορεί να λάβει υπόψη το συμφέρον του παιδιού μακροπρόθεσμα».³⁶

Την ίδια χρονιά, επτά φορείς του ΟΗΕ, κάποιοι από τους οποίους δεν είχαν μιλήσει ξανά για ίντερσεξ θέματα, εξέδωσαν κοινή δήλωση περιγράφοντας τις μη συναινετικές, αισθητικές και άλλες μη ιατρικές και μη αναγκαίες εγχειρήσεις στα ίντερσεξ βρέφη ως παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.³⁷

Το 2015 μόνο, τρεις φορείς του ΟΗΕ κάλεσαν επτά Κράτη Μέλη, τέσσερα εκ των οποίων στην Ευρώπη, να προστατεύσουν τη σωματική ακεραιότητα και αυτονομία και το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση των ίντερσεξ ατόμων. Η πρόταση περιλάμβανε κάλεσμα για λήψη «αναγκαίων νομοθετικών, διοικητικών και άλλων μέτρων που να εγγυώνται το σεβασμό της σωματικής ακεραιότητας και αυτονομίας των ίντερσεξ προσώπων και να διασφαλίζουν ότι κανένα άτομο δεν υποβάλλεται κατά τη βρεφική ή την παιδική ηλικία σε μη επείγουσες ιατρικές ή χειρουργικές επεμβάσεις με σκοπό να αποφασιστεί το βιολογικό φύλο του παιδιού».³⁸

Επίσης το 2015, ο Ύπατος Αρμοστής των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Zeid Ra'ad Al Hussein μίλησε για τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που αντιμετωπίζουν οι ίντερσεξ άνθρωποι στην εναρκτήρια ομιλία του για το 30ό Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τονίζοντας πως ίντερσεξ παιδιά και ενήλικες «συχνά υποβάλλονται σε καταναγκαστική στείρωση και άλλες μη αναγκαίες και μη αναστρέψιμες εγχειρήσεις και βάζονται από διακρίσεις στο σχολεία, χώρους εργασίας και άλλα περιβάλλοντα», επειδή τα σώματά τους δε συμμορφώνονται με τους τυπικούς ορισμούς για το αρσενικό ή το θηλυκό.³⁹

Νωρίτερα την ίδια χρονιά, το Γραφείο του Ύπατου Αρμοστή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου είχε ήδη δημοσιεύσει ένα Πληροφοριακό Δελτίο για τα Ίντερσεξ Θέματα ως μέρος της εκστρατείας του ΟΗΕ Free & Equal, το οποίο περιλάμβανε εκτεταμένο κατάλογο σημείων δράσης, απευθυνόμενο σε κράτη, ΜΜΕ και το ευρύ κοινό.⁴⁰

Το 2015, ο Επίτροπος για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του Συμβουλίου της Ευρώπης Nils Muižnieks εξέδωσε το θεματικό έγγραφο του Human Rights and Intersex People, το

οποίο καλεί τα κράτη μέλη να «δώσουν τέλος στις ιατρικά μη αναγκαίες αγωγές «κανονικοποίησης» των ίντερσεξ ατόμων όταν επιβάλλονται ή διεξάγονται χωρίς την ελεύθερη και πλήρως ενημερωμένη συναίνεση του ατόμου που αφορούν» και παρέχει τρόπους για τα επόμενα βήματα ως προς την προστασία των ίντερσεξ ανθρώπων από τις διακρίσεις, την επαρκή αναγνώριση του βιολογικού φύλου τους στα επίσημα έγγραφα και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη.⁴¹

Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) συντάχθηκε με τις προτάσεις του Επιτρόπου, δημοσιεύοντας το δικό του focus paper, The Fundamental Rights Situation of Intersex People. Τα ευρήματα του FRA επιβεβαίωσαν τις ανησυχίες που εκφράστηκαν από τις ΜΚΟ για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ίντερσεξ ανθρώπων, δηλώνοντας ότι «σε τουλάχιστον 21 Κράτη Μέλη διεξάγονται εγχειρήσεις “κανονικοποίησης” στα ίντερσεξ παιδιά» και ότι «σε οκτώ Κράτη Μέλη ένας νόμιμος εκπρόσωπος μπορεί να συναινέσει στις ιατρικές παρεμβάσεις “κανονικοποίησης” του βιολογικού φύλου, ανεξάρτητα από την ικανότητα του παιδιού να αποφασίσει». Ο FRA κατέληξε πως οι επαγγελματίες του νομικού και ιατρικού τομέα είχαν ελλείψεις στις γνώσεις τους για τα θεμελιώδη δικαιώματα των ίντερσεξ ανθρώπων, ιδιαίτερα των παιδιών, και επεσήμαναν ότι «τα Κράτη Μέλη πρέπει να αποφύγουν μη συναινετικές ιατρικές αγωγές “κανονικοποίησης” των ίντερσεξ ανθρώπων». Το έγγραφο επεσήμανε επίσης ότι η ίντερσεξ κατάσταση αφορά χαρακτηριστικά φύλου και επομένως θα ήταν καλύτερο να καλύπτεται από το πεδίο του «φύλου» παρά από αυτό του σεξουαλικού προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου. Σχετικά με το πεδίο του φύλου στα επίσημα έγγραφα, ο FRA πρότεινε την επανεξέταση των υπαρχόντων νόμων και πρακτικών για την καλύτερη προστασία των ίντερσεξ ανθρώπων.⁴²

(32) cedaw/c/crc/co/5-6, para. 40 • (33) cat/c/deu/co/5, para. 20 • (34) a/hrc/19/41, para. 56

(35) <http://www.ohchr.org/en/newsevents/pages/displaynews.aspx?NewsID=14654&langid=e>

(36) http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/download.aspx?symbolno=crc%2fc%2fche%2fco%2f2-4&lang=en

(37) <http://www.coe.int/hu/web/commissioner/-/a-boy-or-a-girl-or-a-person-intersex-people-lack-recognition-in-euro-1>

(38) http://www.who.int/reproductivehealth/publications/gender_rights/eliminating-forced-sterilization/en/

(39) committee on the rights of the child concluding observations on switzerland (c/c/c/che/co/2-4), committee on the rights of people with disabilities concluding observations on germany (crpd/c/deu/co/1), committee against torture concluding observations on austria (cat/c/aut/co/6), denmark (cat/c/dnk/co/6-7) and switzerland (cat/c/che/co/7).

(40) <http://www.ohchr.org/en/newsevents/pages/displaynews.aspx?NewsID=16414&langid=e&sthashq0fjniwo.dpuf>

(41) https://unfe.org/system/unfe-65-intersex_factsheet_english.pdf

(42) <https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&instranetimage=2768767&secmode=1&docid=2282716&usage=2>

(43) european union agency for fundamental rights: fra focus paper. The fundamental rights situation of intersex people. Vienna 2015.

ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

- » Να σταματήσουν οι μη αναγκαίες ιατρικές αγωγές και εγχειρήσεις των ίντερσεξ ανθρώπων χωρίς τη συναίνεση τους
- » Να γίνει σεβαστό το δικαίωμα των ίντερσεξ ανθρώπων να μην προχωρούν σε αγωγή απόδοσης βιολογικού φύλου
- » Να αναθεωρηθούν οι ιατρικές ταξινομήσεις που παθολογικοποιούν τους ίντερσεξ ανθρώπους
- » Να βελτιωθεί η νομοθεσία και οι πολιτικές για τη διευκόλυνση της νομικής αναγνώρισης των ίντερσεξ ανθρώπων στα επίσημα έγγραφα, με σεβασμό στο δικαίωμα αυτοδιάθεσής τους
- » Να διασφαλιστεί ότι η εθνική νομοθεσία για την ίση μεταχείριση και τα εγκλήματα μίσους προστατεύουν τους ίντερσεξ ανθρώπους
- » Να δοθεί στους ίντερσεξ ανθρώπους πλήρης πρόσβαση στους ιατρικούς τους φακέλους
- » Χρειάζεται περισσότερο διεξοδική έρευνα για την κατάλληλη αντιμετώπιση των διακρίσεων και άλλων παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ίντερσεξ ατόμων
- » Να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού και να βελτιωθεί η επαγγελματική κατάρτιση σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ίντερσεξ άνθρωποι
- » Να εμπλακούν ίντερσεξ άτομα στην ανάπτυξη μέτρων για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων
- » Να βελτιωθεί η συμβουλευτική των ίντερσεξ παιδιών και των γονέων τους
- » Να διευκολυνθεί η πρόσβαση των ίντερσεξ ατόμων στη δικαιοσύνη και να διερευνηθούν και να αναγνωριστούν οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους στο παρελθόν

**ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ,
ΠΗΓΕΣ
ΚΑΙ ΕΠΑΦΕΣ**

ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΙΝΤΕΡΣΕΞ

- - Διακήρυξη της Μάλτας (Δημόσια Δήλωση από το 3ο Διεθνές Intersex Forum, Βαλέτα, Μάλτα, 2013)

<http://oiieurope.org/public-statement-by-the-third-international-intersex-forum/>

- - Δήλωση της Ρίγας (Statement of the European Intersex Meeting Riga, 2014)

<http://oiieurope.org/statement-of-the-european-intersex-meeting-in-riga-2014/>

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ

- **Intersex Issues in the International Classification of Diseases: a revision.**
- <http://transactivists.org/2015/10/26/intersex-issues-in-the-international-classification-of-diseases-icd/>

ΕΡΓΑΣΙΑ

- Oii australia, pride in diversity (2014): employers' guide to intersex inclusion <https://oii.org.au/wp-content/uploads/key/employer-guide-intersex-inclusion.pdf>

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

- Νομοσχέδιο Μάλτας για την ταυτότητα φύλου, την έκφραση φύλου και τα χαρακτηριστικά φύλου (2015)

<http://justiceservices.gov.mt/DownloadDocument.aspx?app=lom&itemid=12312&l=1>

- Εκπαιδευτική πολιτική της Μάλτας για τον τρόπο διευκόλυνσης των αναγκών των τρανς, των ίντερσεξ και των φυλοδιαφορετικών μαθητών (2015)

<http://education.gov.mt/en/resources/News/Pages/News%20items/Imniedi-d-dokument-%E2%80%98Trans,-Gender-Variantand-Intersex-Students-in-Schools%E2%80%99.aspx>

RAPPORTS SUR LES DROITS HUMAINS DES PERSONNES ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΙΝΤΕΡΣΕΞ

- Τα ανθρώπινα δικαιώματα των ίντερσεξ ανθρώπων. Θεματικό έγγραφο που εκδόθηκε από το Επίτροπο του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (2015)
- <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=CommDH/Issue-Paper%282015%291&Language=lanEnglish&Ver=original>
- Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (2015): Η κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ίντερσεξ ατόμων
- <http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2015-focus-04-intersex.pdf>
- Ηνωμένα Έθνη (2015): Τα ανθρώπινα δικαιώματα των ίντερσεξ ατόμων (Παράλληλη εκδήλωση στην 30ή Σύνοδο του Συμβουλίου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα τον Σεπτέμβριο του 2015)
- <https://www.youtube.com/watch?v=uPGOnBSYbOc#t=20>
- 24. GMFK Konferenz (2014): Top 8.1: Rechte intersexueller Menschen wahren und Diskriminierung beenden – insbesondere Schutz der körperlichen Unversehrtheit
- http://www.gleichstellungsministerkonferenz.de/documents/2014_10_13_Beschluesse_GESAMT_Extern.pdf
- Επίτροπος του Συμβουλίου της Ευρώπης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (2014): Σχόλιο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: Αγόρι ή κορίτσι ή άτομο – η έλλειψη αναγνώρισης των ίντερσεξ ανθρώπων στην Ευρώπη
- <http://www.coe.int/hu/web/commissioner/-/a-boy-or-a-girl-or-a-person-intersex-people-lack-recognition-in-euro-1>
- Ηνωμένα Έθνη (2014): Ίντερσεξ Άνθρωποι και Ανθρώπινα Δικαιώματα: Παραβιάσεις, Φωνές και Οράματα. (Παράλληλη εκδήλωση στα Ηνωμένα Έθνη πριν από την 25η Σύνοδο του Συμβουλίου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα τον Μάρτιο του 2014)
- <http://youtu.be/hhTYqCv7gEI>
- Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης (2013): Το δικαίωμα των παιδιών στη σωματική ακεραιότητα
- <http://assembly.coe.int/ASP/Doc/XrefViewPDF.asp?FileID=20174&Language=en>
- Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών (2013): Έκθεση του Ειδικού Εισηγητή για τα βασανιστήρια και τη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία, Juan E. Méndez
- http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session22/A.HRC.22.53_English.pdf
- Dan Christian Ghattas (2013): Ανθρώπινα Δικαιώματα μεταξύ των Φύλων. Μια προκαταρκτική μελέτη για τις καταστάσεις ζωής των ιντερ* ατόμων. Έκδοση Heinrich-Böll-Foundation. Berlin <http://www.boell.de/en/2013/10/21/human-rights-between-sexes>

- Ελβετική Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή για τη Βιοϊατρική Δεοντολογία: Περί της διαχείρισης των διαφορών της ανάπτυξης του φύλου No.20/2012. Θέματα δεοντολογίας που συνδέονται με την ίντερσεξ κατάσταση
- http://www.nek-cne.ch/fileadmin/nek-cne-dateien/The-men/Stellungnahmen/en/NEK_Intersexualitaet_En.pdf
- Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Σαν Φρανσίσκο (2005): Έρευνα για τα ανθρώπινα δικαιώματα σχετικά με την ιατρική «κανονικοποίηση» των ίντερσεξ ανθρώπων (2005)
- http://www.isna.org/files/SFHRC_Intersex_Report.pdf
- Αυτή είναι μόνο μια επιλογή. Μπορείτε να βρείτε έναν πιο ολοκληρωμένο και τακτικά ανανεούμενο κατάλογο ψηφισμάτων, εκθέσεων και συστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων του ΗΕ, στην ιστοσελίδα www.oieurope.org

ΤΑΙΝΙΕΣ, ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΑ

- Mauro Cabral (2015): The marks on our bodies (Article published for Intersex Awareness Day, 26th of October <http://intersexday.org/en/mauro-cabral-marks-bodies/>)
- Inter – Erfahrungen intergeschlechtlicher Menschen in der Welt der zwei Geschlechter (2013, ed. by Barth, Ghattas, Böttger, Schneider), μια συλλογή από δοκίμια και συνομιλίες σχετικά με την εμπειρία ίντερσεξ ατόμων από πέντε ηπείρους
- Intersexion (Ντοκιμαντέρ με ιστορίες από τη ζωή διαφόρων ίντερσεξ ανθρώπων, Νέα Ζηλανδία)
- Orchids, My Intersex Adventure (Αυτοβιογραφικό ντοκιμαντέρ για έναν ίντερσεξ κινηματογραφιστή, Αυστραλία 2010)
- Interdicciones – Escrituras de la Intersexualidad en Castellano (2009, ed. by M. Cabral), μια συλλογή από δοκίμια και συνομιλίες σχετικά με την εμπειρία των ίντερσεξ ανθρώπων σε Λατινική Αμερική και Ισπανία.
- XXY (Μυθοπλαστική ταινία για ένα ίντερσεξ άτομο εφηβικής ηλικίας, Αργεντινή, Ισπανία, Γαλλία, 2007)
- Octopusalarm (OT: Tintenfischalarm, το πρώτο ευρωπαϊκό ντοκιμαντέρ για ίντερσεξ άτομο, Αυστρία, 2006)
- Hermaphrodites Speak! (ντοκιμαντέρ από το πρώτο Intersex Retreat 1995, ΗΠΑ 1996, https://www.youtube.com/watch?v=VMER3_nxIN0)

Ιστότοποι

- oieurope.org
- intervisibility.eu
- intersexday.org
- www.interfaceproject.org
- www.ilga-europe.org/what-we-do/our-advocacy-work/

WWW.OIIEUROPE.ORG